

STEMA CA, FENOMEN HERALDIC

Pag. 9

Adunarea Generală a Cooperării Regionale

Pag. 16

Dunăre- Criș-Mureș-Tisa

Obiectiv: Ruga bănățeană și patrimoniul UNESCO

Pag. 4

Reparații de drumuri, credite, evaluarea clădirilor de patrimoniu cultural, maternitate nouă, culorile alb-violet...

Pag. 3

LUPTE: O SALBĂ DE MEDALII

Pag. 15

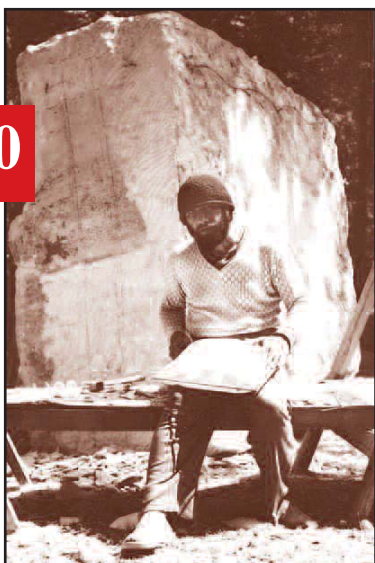

Lacul Surduc ar putea deveni „perla” turismului timișean

Pag. 2

“PERNA LUI IONIȚĂ”, ÎN EXIL LOCAL

Pag. 10

Lansare de carte “Revoluția din Decembrie. 25 de ani de libertate: 1989-2014

Pag. 7

- Lugoj: La belle
epoque - Labele poc!”

Lacul Surduc ar putea deveni „perla” turismului timișean

La doar 30 de kilometri de Lugoj spre Făget, la poalele domoale ale Munților Poiana Ruscă din estul județului Timiș, se află Lacul Surduc, cel mai mare din județ, unul dintre cele mai căutate locuri de agrement în sezonul estival, mai

ales de către vânători și pescari. Potențialul turistic al zonei este suficient de mare pentru a atrage drumeți locali și din afara țării, iar administratorii județeni au inclus obiectivul pe lista de priorități care trebuie promovate. 'Lacul Surduc trebuie să fie una dintre piesele noastre de bază pentru a atrage turiștii. A fost dat uitării în ultimii ani. Este singura zonă de care ne putem agăța din punct de vedere turistic, un turism care să fie cât se poate de aproape de necesitățile unei lumi moderne', spune Titu Bojin, președintele Consiliului Județean Timiș.

Principala sarcină îi revine Agenției de Dezvoltare Timiș (ADETIM), care în acest an va trebui să finalizeze proiectul de reabilitare a infrastructurii de apă, canal, energie electrică. Cazarea este ușoară, la cabane sau cu cortul. Iar pentru pasionații de senzații tari s-a țesut o leg-

endă legată de un monstru care-și scoate capul din apă în nopțile cu lună plină. Dar 'Loch Ness-ul' local este mai ceva decât fântatul său din Scoția, pentru că presupusul monstru ar avea patru ochi. Pescarii localnici care susțin că au văzut arătarea jură că nu a fost pește, ci monstru în toată firea.

Lacul Surduc pare să intre sub auspiciile unei zodii favorabile, întrucât a atras atenția președintei Federației Române de Canotaj, dna general Elisabeta Lipă, acum ministru al Tineretului și Sportului, care vrea organizarea de competiții internaționale de canotaj și kaiac-canoe, din 2016, la care să participe sportivi din peste 20 de țări. Baza există deja, mai este nevoie de o pistă cu 8 culoare, cu balize din 10 în 10 metri pe lungimea

de 2.000 de metri, de un turn de sosire-plecare și de pontoane. Costurile estimative se ridică la circa 30-40 de mii de lei, dar fosta campioană olimpică susține că efortul merită, pentru că aduce un plus de imagine atât României, cât și Timișoarei. Dincolo de dezvoltarea acestei ramuri sportive, Timișul va beneficia și economic prin promovarea turistică a Lacului Surduc.

Lacul Surduc a fost gazda câtorva ediții a unor competiții de traversare înnot, manifestare care li se adresează adulților, dar și a celui mai mare show aeronautic din ultimii ani, din această parte a Europei, ceea ce demonstrează faptul că zona merită puternice investiții pentru a o transforma într-o perlă a turismului timișean, și nu numai. Lacul de acumulare de la Surduc a fost construit în perioada 1972-1976.

O.H.

Locuințe pentru angajații C.J. Timiș și ai Spitalului Județean de Urgență Timișoara

Angajații ai Consiliului Județean și ai Spitalului Județean Timișoara vor locui în fostul sediu al Institutului de Medicină Legală Timișoara, după ce clădirea a fost preluată de administrația județeană și au fost amenajate 40 de apartamente.

Institutul de Medicină Legală s-a mutat într-un cartier periferic al Timișoarei, dar unde dispune de o suprafață mai mare și de un sediu mai bine amenajat. Pe de altă parte, pentru medicii rezidenți ai Spitalului Județean, administrația timișeană amenajează și alte 68 de apartamente de tip ANL. „Avem puse în proiectul pe 2016 amenajarea apartamentelor din două blocuri, cu ANL, care să poată fi distribuite rezidenților și pentru zona de Sănătate. Vrem să venim și în sprijinul medicilor rezidenți, să le asigurăm pe perioada rezidențiatului locuințe”, precizază președintele Titu Bojin. Întrucât Spitalul Județean Timiș a sesizat de mai mult timp faptul că medicii rezidenți pleacă din Timișoara, întrucât nu au unde să locuiască, administrația județeană a mai preluat anul trecut și de la Ministerul Apărării un imobil, pe care-l va amenaja atât pentru proprii angajați, cât și pentru, dacă va fi nevoie, cei din sănătate.

Otilia HALUNGA

AUDIENȚE ȘI RELAȚII CU PUBLICUL

Programul de audiențe:

La președintele Consiliului Județean Timiș, **dl. Titu Bojin**, marți și joi, între orele 11-13. Înscriserile se fac în ziua desfășurării audienței la Registratură, telefoane 0256/406 406, 0256/406 413.

La vicepreședintele C.J. Timiș, **dl. Ionel Călin Dobra**, luni, între orele 11-13. Înscriserile se fac zilnic la secretariatul cabinet vicepreședinte, camera 207, telefon 0256/406 334.

La vicepreședintele C.J. Timiș, **dl. Florian Zanfir**, miercuri, între orele 11-14. Înscriserile se fac miercuri, între orele 8-10, la Registratură, telefoane 0256/406 406, 0256/406 413.

La secretarul general al C.J. Timiș, **dl. Ioan Dănuț Ardelean**, vineri, între orele 11-14. Înscriserile se fac vineri, între orele 8-10, la camera 201, telefon 0256/406 324.

COMPONENȚA COMISIILOR DE SPECIALITATE

a) Comisia economică

1. Bologa Gheorghe	- președinte
2. Radu Marina - Rodica	- secretar
3. Stancu Filip	- membru
4. Lelescu Tiberiu-Procopie	- membru
5. Juravle Petru	- membru
6. Lăzureanu Aurel	- membru
7. Davițoiu Ion	- membru

b) Comisia de urbanism, amenajarea teritoriului, lucrări publice și protecția mediului

1. Mihoc Marcel	- președinte
2. Costa Cosmin-Lăscuț	- secretar
3. Cutu Dorin-Pompiliu	- membru
4. Szatmari Ioan-Ștefan	- membru
5. Cocean Liviu-Marius	- membru
6. Plavoșin Deian-Dan	- membru
7. Stanciu Pompiliu	- membru
8. Bojin Mihăiță	- membru

c) Comisia pentru agricultură și dezvoltare rurală

1. Lăzureanu Aurel	- președinte
2. Davițoiu Ion	- secretar
3. Petrescu Balint	- membru
4. Vasile Marian Constantin	- membru
5. Lelescu Tiberiu	- membru

d) Comisia pentru cultură, învățământ, tineret și sport

1. Negoită Adrian Valentin	- președinte

2. Pășcuță Adrian	- secretar
3. Popescu Marin	- membru
4. Bîtea Nicolae-Florin	- membru
5. Pau Radu-Adrian	- membru

e) Comisia pentru sănătate și protecție socială

1. Borha Liviu - președinte	
2. Crăciunescu Gabriela-Rodica	- membru
3. Moldovan Paul-Bogdan	- membru
4. Rus Georgeta-Aurelia	- membru
5. Gavriliță Bianca - Miruna	- membru

f) Comisia pentru administrație publică locală

1. Demea Dorel-Ioan	- președinte
2. Stancu Traian	- secretar
3. Martinescu Marius	- membru
4. Marinconi-Marcu Flavia - Steluța-Georgeta	- membru
5. Plavoșin Deian-Dan	- membru
6. Pau Radu-Adrian	- membru
7. Cutu Dorin	- membru

g) Comisia pentru relații și cooperare internă și externă

1. Rus Alain-Florin	- președinte
2. Găita Oana-Dana	- secretar
3. Rîțivoiu Mihai	- membru
4. Crișan Teodor Adrian	- membru
5. Crăciunescu Gabriela- Rodica	- membru

Publicația „Agendă C.J.T.” este supliment al Monitorului Oficial al Consiliului Județean Timiș. Apare în baza O.G. nr. 75 din 28.08.2003

Colegiul de redacție:

Ada Marincu, Jana Lavrits, Cornel Todor, Cornel Bogdan, Anton Borbely, Agneta Kardoș, Otilia Halunga, Bogdan Nădăștean

Consilier editorial:
Dinu Barbu

Administrare ediție electronică:
Mariana Brânzan
FOTO: Constantin Duma (Agerpres)
Prepress & tipar:
West Tipo Internațional
Timișoara

ISSN: 1842-323X

Redacția: Telefon: 0256/406 330,
0256/406 401
0727/232 822

e-mail: agenda.cjtimis@gmail.com
www.cjtimis.ro

Reparații de drumuri, credite, evaluare clădiri de patrimoniu, maternitate nouă, culorile alb-violet...

R. Domnule președinte, există anumite nemulțumiri legate de distrugerea DJ 681, bucata Făget – Drăgășinești, pe o lungime de 10,2 kilometri, de către mașinile de mare tonaj ale constructorului autostrăzii Lugoj – Deva Lot 2, asocierea Salini Impregilo – Secol SpA.

Titu Bojin: Noi ne-am înțeles cu cei de la Salini să aducă drumul cel puțin la starea de dinainte de a începe să circule pe acolo mașinile lor. Drumul se repară pe banii constructorului autostrăzii, dar e vorba de reparații, nu de asfaltare. Se repară pe banii lor, pentru a putea fi funcțional, urmând ca noi să ne asumăm responsabilitatea realizării asfaltării porțiunii respective. Oricum, reparația, indiferent cât de bună ar face-o ei, nu se poate face pentru mai mult de un an! Fie că se face iarna, fie că se face toamna, în anul următor trebuie luată de la capăt. Noi am hotărât să facem asfalt nou.

R. Județul Timiș a contractat în anul 2014 un împrumut în valoare de 200 de milioane de lei sub forma unei facilități de credit pentru investiții – linie de credit – pe o perioadă de 14 ani. Care este în prezent situația acestui credit?

T. B. Am procedat la prelungirea folosirii contractului ca o soluție utilă pentru anul 2015. Am considerat că posibilitatea folosirii creditului ne va permite un excedent mai mare, care să poată fi folosit în mandatul viitor, având în vedere faptul că pentru proiectele europene nu se discută gradul de îndatorare. Ca atare, de la Parcul Tehnologic pentru Energie Alternativă se iau 29,9 milioane de lei. De la Modernizarea Ambulatorului de la Spitalul Județean de Urgență Timisoara se iau 45,5 milioane de lei, iar o parte din banii rămași de la acest ultim proiect vor fi alocați pentru mai multe drumuri județene, cum a fi: DJ 588 Șemlacu Mare–Ferendia, ranforsare sistem rutier pe DJ 681 Drăgășinești–Fârdea, asfaltare DJ 693B Iohanisfeld (DN 59B)–Ivanda, asfaltare DJ 609H Babșa–Ghizela, ranforsare

sistem rutier pe DJ 681 Făget–Drăgășinești, asfaltare DJ 592B Șipet–Folea sau reabilitare sistem rutier pe DJ 691A Masloc–Remetea Mica–Charlottenburg și pentru DJ 592D Hitiaș–Bacova.

R. Un proiect de ultimă dată își propune ca în următoarele luni C.J. Timiș să inventarizeze imobilele de patrimoniu cultural care se află în grija Consiliului...

T. B. Așa este. Avem însă nevoie de un evaluator autorizat, atestat de Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, care să reevalueze construcțiile de patrimoniu cultural aflate în proprietatea Județului Timiș și în administrarea Consiliului Județean. Scopul raportului de evaluare este stabilirea valorii de piață a proprietății imobiliare, situația juridică a activelor evaluate, cu evidențierea sarcinilor care le grevează (dacă este cazul), identificarea activelor și localizarea lor, fotografiile ale activelor reevaluate. Cele mai importante sunt, evident, Palatul Baroc, Bastionul Theresia, dar și construcțiile de la Muzeul Satului Bănățean. Pentru evaluarea acestor obiective avem alocați de la buget suma de 72.000 de lei, inclusiv TVA, evaluarea urmând să dureze trei luni, cu posibilitatea prelungirii acesteia cu acordul părților.

R. Fostul sediu al Institutului de Medicină Legală devine casă nouă pentru angajații C. J. Timiș și ai Spitalului Județean...

T. B. Decizia a fost votată de consilierii județeni în plenum din luna ianuarie 2016. S-a decis astfel ca un număr de 21 de apartamente să fie repartizate Spitalului Județean, aflat în imediata vecinătate, iar 19 apartamente vor fi distribuite unor angajați ai Consiliului Județean, din diferite instituții subordonate. Chiria va fi un modică, fiind suportată în cote egale de către chiriași și Consiliul Județean.

R. Să rămânem în domeniul sănătății. V-ați întâlnit cu reprezentanții Băncii Mondiale cu care ați antamat construirea unui nou corp de clădire, probabil, în zona fostului heliport din fața Casei Austria, transformat în parcare și care va avea diferite funcționalități.

T. B. Banca Mondială va finanța un proiect pentru un nou obiectiv sanitar: Maternitate, UPU și Secție de Arși. Este vorba despre 11 milioane de euro, din suma totală de 25 de milioane. Restul va veni de la Ministerul Sănătății și de la noi. Ideea este agreată în principiu, așa că la viitoarea ședință a Băncii Mondiale va fi prezentat acest proiect. Noi ne angajăm cu terenul pentru construcție și utilități. Dorim să obținem fonduri și de la Ministerul Sănătății. Ministerul Sănătății ne va ajuta cu aparatură, urmează să fie stabilită modalitatea. Anul acesta vom da drumul la licitația pentru execuție. În noua clădire ar

urma să funcționeze, la parter, Unitatea de Primiri Urgențe, de unde toate cazurile vor fi direcționate înspre secțiile de care aparține, iar la primul etaj, noua maternitate. Vom avea și o secție ultramodernă pentru tratarea arșilor.

R. Ați arătat un respect deosebit față de veteranii de război, pe care i-ați premiat recent. Acțiunile de respect față de vârstnici au continuat...

T. B. Sunt momente emoționante, așa cum a fost și întâlnirea cu veteranii de război din Timiș. E un moment deosebit atunci când stai de vorbă cu bătrâni, mai ales în situația acestora de veterani. Mă bucur că prin colegii de la Consiliul Județean Timiș am reușit să îi și premiem pe veterani. Am vizitat recent familia dnei Febronia Vinchici, la această oră probabil cel mai longeviv cetățean al județului: 105 ani! Și mă bucur că am făcut-o! Am felicitat în primul rând sărbătorita, în al doilea rând toată familia, pentru că nu e ușor să ai grijă de un bătrân în asemenea momente, deoarece sunt destule cazuri când unii concetățeni, aflați la o vârstă înaintată, sunt părăsiți. În cazul dnei Vinchici familia, pe care am felicitat-o din suflet, repet, este alături de ea. E un lucru firesc și omenesc.

R. Culorile alb-violet, palmaresul echipei și numele revin formației de fotbal ACS Poli Timișoara, prin decizia judecătorilor care au dispus rezilierea contractului de asociere în participațiune din anul 2007 încheiat între ACF Politehnica Timișoara și firma lui Marian Iancu.

T. B. Există o sentință definitivă în această speță. Contractul prin care drepturile de utilizare a numelui, culorilor și palmaresul echipei în fotbal a fost reziliat! Așa că, după destul de multă vreme, s-a făcut dreptate: ACS Politehnica Timișoara redevine proprietar al numelui, al culorilor și palmaresului. De acum, doar Poli are dreptul să le utilizeze, de unde până acum erau doar temporar la ACS Poli Timișoara. Sper că aceste decizii reparatorii să ducă la un reviriment al echipei în returul sezonului 2015-2016.

A consemnat Cornel TODOR

Consiliul Județean Timiș în ședință ordinară

În data de 25 februarie 2016, ora 10,00, în Sala Consiliului din Palatul Administrativ a avut loc plenul următoarea ordine de zi: Proiect de hotărâre privind propunerea dării în administrarea Inspectoratului pentru Situații de Urgență "Banat" al Județului Timis, a unui imobil aflat în domeniul public al Județului Timis. Proiect de hotărâre privind propunerea dării în administrarea Inspectoratului pentru Situații de Urgență "Banat" al Județului Timis, a unor imobile aflate în domeniul privat al Județului Timis. Proiect de hotărâre privind propunerea dării în administrare către Agenția de Plati și Interventie pentru Agricultură, Centrul Județean Timis, a unor spații din imobilul situat în Municipiul Jugoș, strada Timisorii, nr. 27 – 33, aflate în domeniul public al Județului Timiș. Proiect de hotărâre privind aprobarea neexercitării dreptului de preemțiune din partea Județului Timis la intențiile de instrainare a unor imobile cu alta destinație decât cea de locuințe. Proiect de hotărâre privind modificarea Normativului privind dotarea cu autovehicule și consumul lunar de carburanți. Proiect de hotărâre privind propunerea de aprobare a licențelor de transport pentru efectuarea transportului public de persoane prin curse regulate speciale unor operatori de transport rutier. Proiect de hotărâre privind propunerea de modificare a "Programului de transport județean de persoane prin curse regulate pentru perioada 01.01.2014 – 30.06.2019". Proiect de hotărâre privind aprobarea Regu-

lamentului pentru acordarea sprijinului financiar unităților de cult din Județul Timis aparținând cultelor religioase recunoscute din România și alocarea unui sprijin financiar unităților de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din județul Timis. Proiect de hotărâre privind aprobarea executiei bugetelor secțiunii de funcționare și a secțiunii de dezvoltare pentru bugetul propriu al Județului Timis pe anul 2015. Proiect de hotărâre privind completarea Hotărârii Consiliului Județean Timis nr. 223/2015 de aprobare a tarifelor pentru unele servicii de interes județean. Proiect de hotărâre privind aprobarea procedurilor pentru concesionarea parcelelor din perimetrul Parcului Tehnologic și Industrial Timișoara (PITT) și închirierea spațiilor disponibile din Pavilionul Administrativ PITT. Proiect de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului de Organizare și Funcționare a Camerei Agricole a Județului Timis. Proiect de hotărâre privind aprobarea Planului de ocupare a funcțiilor publice pe anul 2016 al Camerei Agricole a Județului Timis. Proiect de hotărâre privind aprobarea Regulamentului de Organizare și Funcționare a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Timis. Proiect de hotărâre privind aprobarea structurii organizatorice a Muzeului Banatului Timișoara. Proiect de hotărâre privind aprobarea organizării rețelei scolare de învățământ special liceal și postliceal din Județul Timis pentru anul școlar 2016-2017. Proiect de hotărâre

privind stabilirea Zilei Județului Timiș. Proiect de hotărâre privind aprobarea majorării cotizației pentru anul 2016 către Asociația pentru Promovarea și Dezvoltarea Turismului în Județul Timis. Proiect de hotărâre privind aprobarea plății cotizației anuale către Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Apă și Canal. Proiect de hotărâre privind aprobarea plății cotizației anuale și a contribuției financiare a Județului Timis la bugetul de venituri și cheltuieli al Agenției pentru Managementul Energiei Timis pentru anul 2016. Proiect de hotărâre privind aprobarea contribuției financiare a Județului Timis la bugetul de venituri și cheltuieli a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară pentru managementul Situațiilor de urgență ADIVEST pentru anul 2016. Proiect de hotărâre privind propunerea de modificare a Anexei nr. 1 și a Anexei nr. 5 la Hotărârea Consiliului Județean Timiș nr. 161/2013 cu privire la component consiliilor de conducere ale instituțiilor publice de cultură de interes județean. Proiect de hotărâre privind numirea unui reprezentant al Județului Timis în conducerea Asociației "ACS Poli Timișoara". Proiect de hotărâre privind numirea reprezentanților Județului Timis în Adunarea Generală a Asociației "Baschet Club Timișoara". Proiect de hotărâre privind aprobarea componentei Autorității Teritoriale de Ordine Publică a Județului Timis. Intrebări, Interpelări.

D.T.

Demersuri pentru ca ruga bănăţeană să devină obiectiv în patrimoniul spiritual UNESCO

Ruga bănăţeană ar trebui să devină un obiectiv în patrimoniul spiritual UNESCO, întrucât Banatul are un patrimoniu cultural material și imaterial extrem de valoros, dar, din păcate, nu are niciun obiectiv pe lista UNESCO, spune dr. Dan Octavian Paul, șeful Centrului Zonal pentru Conservarea, Restaurarea și Cercetarea Patrimoniului Cultural Timișoara, din cadrul Muzeului de Istorie al Banatului.

În zona noastră bănăţeană avem un patrimoniu extrem de valoros, dar Banatul nu are niciun obiectiv pe lista UNESCO. De aceea, m-am gândit să mergem pe linia patrimoniului imaterial, spiritual (tradiții, obiceiuri, n.r.). Acolo ar merge foarte bine ruga bănăţeană. Pe lista actuală a UNESCO, România figurează cu doina, cu călușarii, cu colindul ardelenesc. Din datele pe care le dețin, ruga este specifică zonei, întrucât nu am auzit de ruga moldoveană sau ardelenă. Probabil că sunt similitudini cu serbări de acest tip, dar este o îngemănare foarte frumoasă între viața civilă și viața religioasă în această rugă și are destule elemente care ar putea duce spre o prezență bănăţeană pe lista UNESCO', afirmă Dan Octavian Paul, inițiatorul proiectului.

Prorectorul Universității de Vest Timișoara (UVT), prof. univ. dr. Otilia Hedeșan, etnolog și membru în Consiliul Național pentru Patrimoniul Imaterial (CNPI), opinează că ruga bănăţeană ar merita să devină obiectiv UNESCO, întrucât este specifică Banatului prin anumite elemente care o deosebesc de alte manifestări similare din diferite zone din țară. 'Ruga este o sărbătoare specifică Banatului. Este cunoscută în general sub acest nume, dar pe alocuri se numește și nedee. Este o sărbătoare care pune în relație hramul bisericii ortodoxe dintr-o localitate cu viața cotidiană a localității, cu familiile din interiorul comunității.

În ziua în care este hramul bisericii, este slujba festivă, mai mult decât un serviciu religios, dar în aceeași zi mai sunt și alte momente ale sărbătorii, reprezentate diferit de la o comunitate la alta. În această zi există momente dedicate morților familiei, masa de rugă se 'menește', adică este destinată și morților familiei. În Banatul montan, în diminețile când era rugă, femeile mergeau în cimitir pentru a le duce o mică ofrandă morților familiei. Apoi, la fel de important este jocul de după amiază sau seara, hora (...). După părerea mea, cel mai important moment este faptul că fiecare familie sărbătorește acest hram al satului și al bisericii prin ceea ce se întâmplă în gospodărie, adică, se face o masă foarte îmbelșugată, cu multe feluri de mâncare, la care participă toți membrii familiei, dar și rudele plecate în străinătate. Această masă îi ține pe toți membrii familiei împreună', spune Otilia Hedeșan.

Etnologul UVT punctează faptul că în alte părți, hramul bisericii este o trăsătură generală a oricărei biserici, dar ruga bănăţeană are câteva elemente specifice, care o definesc. 'Specific pentru ruga bănăţeană este participarea la serviciul religios, ofranda adusă morților, pomenirea morților, întrunirea întregii familii, inclusiv a rudelor plecate din localitate sau din țară, la masa îmbelșugată și participarea la jocul comunitar, elemente care nu se regăsesc în alte părți ale României. Un alt specific al rugii bănăţene este acela că ele sunt clar așezate în calendar, din prima duminică de după Paști sau chiar de pe la Sfântul Gheorghe până pe la Sfântul Dumitru, perioadă în care majoritatea bisericilor din Banat își au hramul, primăvara târzie - vară - toamnă. Restul sfinților sunt sărbătoriți prin praznice', subliniază Otilia Hedeșan.

Ruga din Banat își are începuturile, asemeni oricărei tradiții, undeva în istorie, fără a se putea preciza o dată anume. Fiind legată de o sărbătoare a bisericii ortodoxe, ne putem gândi, totuși, că ea a apărut după 1716, odată cu intrarea Banatului sub administrația habsburgică și când a început construirea bisericilor creștine, după ocupația otomană. 'Ruga bănăţeană este o marcă culturală înregistrată de Societatea Culturală Banatul, la finele anului 1994. Ruga bănăţeană este specifică Banatului, este cea mai mare sărbătoare religioasă și familială a satului bănăţean; începe cu o slujbă la biserică, în unele sate ține până la trei zile. După masa, în mijlocul satului, unde este locul de joc, preotul deschide jocul cu o față care avea vreo 15 ani și care intra prima dată în joc. Casele bănăţenilor erau deschise pentru toți goștii (oaspeții, n.r.).

Nu există o consemnare exactă pentru apariția rugii bănăţene, dar deja prin secolul XVIII, românii și sârbii, care atunci erau împreună sub aceeași cupolă religioasă, serbau hramul bisericii, adică ruga', a relatat istoric prof. dr. Ioan Hațegan, cercetător științific la Filiala Timișoara a Academiei Române.

Ruga bănăţeană a ieșit deja 'în lume', prin mai multe manifestări, una dintre ele având loc în 2009, la Paris, în organizarea Societății Culturale Banatul.

Pentru ca ruga bănăţeană să intre în patrimoniul UNESCO, propunerea va trebui să treacă de comisia Consiliului Național pentru Patrimoniul Imaterial. 'Cred că este o datorie a regiunii noastre să formuleze, să redacteze și să susțină un asemenea dosar', a conchis Otilia Hedeșan.

Otilia HALUNGA,
corespondent AGERPRES

Muzeul Satului Bănăţean - evenimente și activități din belșug, în 2016

Și în anul 2016 Muzeul Satului Bănăţean Timișoara (MSBT) este organizatorul și gazda unui număr impresionant de evenimente și acțiuni din propria-i agendă culturală, manifestări sprijinite financiar de Consiliul Judeţean Timiș. De asemenea, pe lângă acestea, MSBT va găzdui în incinta muzeală și evenimente independente, adică a căror organizator nu este în mod direct, dar este partener al evenimentelor respective și în cadrul cărora nu beneficiază de surse financiare de la C J Timiș. Amintim aici doar câteva dintre manifestările care vor avea loc la Muzeul Satului Bănăţean Timișoara: Festivalul Plai - în septembrie, Festivalul Exit - la începutul lunii iunie, Ziua Europei - în 7 mai și multe altele, despre care vă vom informa la momentul respectiv.

Agenda culturală a MSBT cuprinde o gamă diversificată de expoziții, publicații, simpozioane internaționale, colecții etnografice, mese rotunde, tabere de creație, de la pictură, sculptură la ceramică, modelaj și restaurare, târguri, cercetări de teren, patrimoniu bănăţean material și imaterial, pedagogie muzeală, șezători, simbolistică și semiotică, spectacole folclorice și multe altele.

Amintim câteva evenimente de anvergură de pe agenda culturală a MSB: Târgul Meșterilor Popolari în septembrie la a șaisprezecea ediție, Festivalul Condeierilor Plugari, Roadele Toamnei, Tabăra de creație "Satu' nostru", ediția omagială a Simpozionului internațional - Personalități ale Muzeului Satului Bănăţean în noiembrie, Ruga Bănăţeană în septembrie etc. Întreaga activitate cuprinsă în Agenda

culturală a anului 2016, în tabelul alăturat.

Începând cu luna februarie, evenimentele debutează debuta la MSBT cu Șezători populare și șezători literare și Ateliere de creație, apoi vor continua în luna martie cu o masă rotundă - Întâlniri semestriale MSBT, Comisia de Cul-

tură a CJT, Consiliul de Administrație, Consiliul Științific și mass-media. Până la finele anului 2016, la MSBT vor avea loc în fiecare lună câteva activități din agenda culturală, iar lunile care vor culmina ca număr de manifestații vor fi mai, iunie, septembrie și octombrie.

Mai detaliat - în data de 27 februarie ora 10 s-a desfășurat întâlnirea de lucru a Asociației Publiciștilor Presei Rurale din Banat. Se va face pregătirea Forumului APPR din Banat, care se va desfășura în luna aprilie 2016 la Uzdin - Serbia (propuneri de candidați la premiul „Pavel Filip”, plachete și diplome ce se vor acorda cu acest prilej). Se vor lansa cărțile scrise de membrii Asociației Ion Murariu, Valentin Bugariu, Petru Opruș și Gheorghe Lungu, în anul 2015. Acțiunea Arhivarea orală a graiului bănăţean a fost declanșată în luna martie 2015 și s-au făcut înregistrări a unor glosare cu termeni specifici ai satelor Giroc - Chișoda, Sacoșu Mare și Babșa, urmând ca această acțiune să se extindă și la alte sate din Banat, inclusiv din Banatul sârbesc (organizatorul evenimentului, muzeograf Ioan Traia).

Tot în această perioadă se vor desfășura două șezători - "Dragobetele" și "Mărțișorul" - organizator etnolog dr. Maria Mândroane. Aceste Șezători au fost gândite din perspectiva unor activități muzeale care să creeze un cadru, un suport, prin intermediul cărora să se reconstituie și să se pună în valoare tradițiile satului bănăţean.

Șezătoarea de altădată se desfășurau cu predilecție iarna, când omul satului avea mai mult timp liber. Comunicare și divertisment deopotrivă, Șezătoarea satului era organizată pe grupuri mai mari (de exemplu, Șezătoarea constituită din toate grupurile sociale: tineri și bătrâni, copii; cântăreți populari sau instrumentiști, etc.) sau grupuri obișnuite (fete de măritat, femei tinere și bătrâne) sau grupuri restrânse (femei de vârstă a treia, mai cu seamă la șezătorile organizate în cadrul grupurilor restrânse de la sălașele pastorale).

Odinioară, șezătorile erau pregătite cu mult înainte. Perspicacitatea - valoarea unei participante în șezătoare - consta în istețimea prin care își etala valorile culturale însușite, ieșind în fața celorlate surate (un fel de concurență de grup) dezvoltate prin filtru propriu și transmise mai departe, pe cale orală.

Muzeul Satului Bănăţean Timișoara vă așteaptă, cu porțile deschise, la toate evenimentele pe care le organizează, pentru a gusta din oferta noastră, aprobată cu generozitate de Consiliul Judeţean Timiș.

Dan RADOSAV

Curse charter confirmate pentru vara 2016 !

Companiile aeriene și operatorii de turism care folosesc Aeroportul Internațional "Traian Vuia" au stabilit primele curse charter care vor opera în perioada iunie – septembrie 2016. Este vorba despre cinci destinații, dintre care, spre patru destinații s-au operat zboruri charter și în anii precedenți, respectiv Creta (Heraklion), Rhodos, Zakynthos, și Antalya, plus o nouă destinație, Bodrum, Turcia. În perioada imediat următoare ne așteptăm ca și alți tour – operatori să anunțe destinațiile de vacanță accesibile în această vară cu avionul, direct din Timișoara. "Am început anul cu vești bune pentru locuitorii din vestul țării, anunțând destinații noi de pe Aeroportul Internațional Timișoara și continuăm în același mod, prin a anunța o nouă destinație de vacanță, Bodrum. Dorim să existe cât mai multe zboruri de tip charter spre destinații turistice, oferind astfel posibilitatea unui număr cât mai mare de turiști să își petreacă vacanța în locurile preferate. De altfel, suntem convinși că și anul acesta, la fel ca și în anii precedenți, numărul pasagerilor care vor zbura spre destinații de vacanță va înregistra o creștere semnificativă.", a declarat directorul Aeroportului Internațional Timișoara, Daniel Idolu. Zboruri charter spre destinația Creta – Heraklion se vor opera de două ori pe săptămână – în zilele de marți și miercuri. Zborurile op-

erate în ziua de marți vor începe în data de 7 iunie, cu orarul: decolare Timișoara la ora 13.15 – aterizare Heraklion la ora 15.30. Zborurile operate în ziua de miercuri vor începe în data de 15 iunie cu orarul: decolare Timișoara la ora 13.05 – aterizare Heraklion la ora 15.05. Zborurile char-

ter spre destinația Rhodos vor începe în data de 17 iunie și vor avea o frecvență săptămânală, în fiecare zi de vineri, cu decolare din Timișoara la ora 13.10 – aterizare în Rhodos la ora 15.10. Primul zbor charter cu destinația Zakynthos va începe în 13 iunie. Zborurile vor avea o frecvență

săptămânală, în fiecare zi de luni, cu decolare din Timișoara la ora 13.05 – aterizare în Zakynthos la ora 14.50. Zborurile charter spre destinația Antalya vor avea două frecvențe pe săptămână, în zilele de miercuri și sâmbătă. Zborurile operate în ziua de miercuri vor începe în data de 7 iunie, cu orarul: decolare Timișoara la ora 13.40 – aterizare Antalya la ora 15.55. Zborurile operate în ziua de sâmbătă vor începe în data de 18 iunie cu orarul: decolare Timișoara la ora 13.40 – aterizare Antalya la ora 15.55. Spre noua destinație de vacanță – Bodrum, se vor opera curse charter în fiecare zi de joi începând cu data de 16 iunie, având următorul orar: decolare Timișoara la ora 14.45 – aterizare Bodrum la ora 16.45. Menționăm că toate cursele charter mai sus enumerate vor fi operate de compania aeriană Blue Air. În continuare, agențiile de turism oferă și vacanțe cu destinația Mallorca și Costa Brava, cu zbor pe ruta Timișoara – Barcelona, utilizând zborurile de linie ale companiei aeriene Wizzair în zilele de luni și vineri. Companiile aeriene împreună cu tour – operatorii își rezervă dreptul de a aduce modificări programului de zbor, conform dnei Roxana Manasia, specialist marketing la Aeroportul Internațional Timișoara „Traian Vuia”.

C.T.

Ediția a XIII-a a Concursului Național „Mesajul meu antidrog” 2016

Agencia Națională Antidrog (ANA), prin cele 47 de centre de prevenire, evaluare și consiliere antidrog de la nivel teritorial, a lansat la nivel național, în perioada 8 – 12 februarie a.c., ediția a XIII-a a concursului „Mesajul meu antidrog”, având ca temă „Colorează-ți viața altfel...fără droguri!”.

Ediția a XIII-a a concursului se desfășoară în intervalul februarie - iulie 2016, în cadrul instituțiilor din învățământul preuniversitar (gimnaziu și liceu) din toate județele țării și din București. „Mesajul meu antidrog” este un proiect de prevenire a consumului de droguri în rândul populației școlare din învățământul gimnazial și liceal și se desfășoară anual, încă de la înființarea ANA.

Având ca obiectiv specific dezvoltarea unor atitudini și practici la nivelul întregii populații aflate într-o formă de învățământ, prin intermediul programelor școlare și de petrecere a timpului liber, în scopul adoptării unui stil de viață sănătos, fără tutun, alcool și droguri, proiectul reprezintă un concurs național în cadrul căruia elevii își exprimă, într-o formă de comunicare artistică sau prin sport, opiniile și atitudinile lor în legătură cu consumul de droguri.

Parteneri în acest proiect, alături de ANA, sunt inspectoratele școlare județene și al municipiului București, direcțiile județene de tineret și sport, organizații neguvernamentale și autorități locale.

Scopul concursului este menținerea la un nivel scăzut a

consumului de droguri (prevalența), reducerea cazurilor de noi consumatori (incidența) în rândul populației din învățământul preuniversitar (gimnazial și liceal), iar obiec-

tivul general este creșterea nivelului de informare, educare și conștientizare a populației școlare în vederea neînceperii consumului de droguri, în cadrul programelor școlare, extrașcolare și de petrecere a timpului liber.

Secțiunile ediției a XIII-a sunt: eseu literar, arte vizuale (grafică, desen), film scurt metraj, spot, sport (la nivel județean), iar criteriile de evaluare a lucrărilor urmăresc încadrarea în cerințe (tematică și dimensiuni), promovarea mesajelor pozitive, originalitatea mesajului și a subiectului

ales, acuratețea stilului, claritatea limbajului.

Beneficiarii direcți estimați ai concursului sunt 150.000 de tineri din învățământul preuniversitar (gimnaziu și liceu). Aproximativ 1500-2000 elevi participă cu lucrări la secțiunile menționate mai sus, iar la concursurile sportive organizate la nivel județean participă în jur de 50000 - 60000 de elevi. Din fiecare județ /sector sunt selecționate 10 școli (atât din mediul urban, cât și rural) cu învățământ gimnazial și 5 licee (atât din mediul urban, cât și rural) ce totalizează aproximativ 3.500 de elevi. Beneficiarii indirecti sunt cadrele didactice, familia, prietenii și societatea în general.

Numeroși elevi care învață în 15 școli din județul Timiș au participat, în ultimele zile, la concursul organizat de Agenția Națională Antidrog. Conform statisticilor oficiale, 6,1% din elevii din județul Timiș au consumat droguri cel puțin o dată. Mai mult, anul trecut au fost descoperite cazuri de copii care se drogau la vârste de nouă sau zece ani, iar unii tineri au murit din cauza etnobotanicelor, substanțe considerat mai periculoase decât drogurile ilegale. Dna comisar șef Mihaela Tomiță, directorul Centrului Antidrog Timișoara, consideră că „proiectul are o valoare educativă deosebită. Am implicat copii în astfel de activități pentru că ei reprezintă pârgia prin care ajungem la alți elevi. Ne dorim o prevenire generală tot mai amplă”.

Laurențiu SMADU

OPORTUNITĂȚI DE AFACERI ÎN GERMANIA ȘI UNGARIA

Camera de Comerț, Industrie și Agricultură invită firmele doritoare din județul Timiș să participe la două misiuni economice care vor avea loc în luna aprilie 2016. Reprezentanții firmelor vor putea participa la întâlniri cu potențiali parteneri, putând astfel să identifice diferite oportunități de afaceri. Între 5-8 aprilie a.c. oamenii de afaceri timișeni vor putea participa la Frankfurt la o primă misiune economică, putând vizita Expo Prolight + Sound 2016 (foto, 2015), cel mai important târg din Europa din sectorul tehnologiilor pentru evenimente, cum ar fi: produse și servicii din segmente precum lumini, sunet și tehnologii, scene, tehnologii și sisteme mass-media, producție și difuzare, echipamente pentru evenimente și decorațiuni și tehnologie și echipamente de teatru. Se mizează pe participarea a peste o mie de exponanți din 41 de țări.

În perioada 7-8 aprilie 2016, CCIAT organizează o misiune economică la Budapesta.

Reprezentanții firmelor din județul Timiș vor putea vizita expoziții din domeniile construcției, energii regenerabile, design interior și exterior, organizate la Centrul Expozițional Hungexpo (3, 4 hectare). Astfel, expoziția internațională *Construma* este specializată în industria construcțiilor care acoperă întregul proces, de la construirea propriu-zisă a unei clădiri până la renovarea și redecorația ei, amenajarea interioară și exterioară. Expoziție anuală *Reneo* este specializată în domeniul energiilor regenerabile, eficienței și sustenabilității energetice, expoziție internațională *Home Design* este axată pe echipamente și accesorii pentru bucătărie, baie și dormitoare, destinate amenajării și renovării locuinței. O a patra expoziție, națională, *Construmagarden* este specializată în peisagistică, horticultură și design de grădină.

Firmele membre ale Camera de Comerț, Industrie și Agricultură din județul Timiș beneficiază de reduceri de preț la pachetul de servicii.

C.T.

ADIVEST / PROIECT OPERAȚIONAL

Programul de finanțare: Programul Operațional Regional 2007 – 2013

Axa prioritară 3 "Îmbunătățirea infrastructurii sociale",

DMI 3.3. "Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență";

Autoritatea de Management: Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice;

Organism Intermediar: Agenția de Dezvoltare Regională Vest (ADR Vest);

Beneficiar de grant: Asociația de Dezvoltare Intercomunitară pentru Managementul Situațiilor de Urgență ADIVEST;

Beneficiarii direcți: Inspectoratele Județene pentru Situații de Urgență Arad, Timiș, Caraș - Severin, Hunedoara.

Obiectivul general al proiectului

- crearea premiselor necesare creșterii calității serviciilor pentru siguranță publică și de asistență medicală în situații de urgență și dezastru majore prin îmbunătățirea infrastructurii, urmărindu-se astfel sprijinirea unei dezvoltări economice și sociale durabile și echilibrate teritorial, la nivelul Regiunii Vest, prin creșterea gradului de siguranță a populației, indiferent de localizarea așezămintelor umane.

Obiective specifice

Pornind de la obiectivul general al proiectului obiectivele specifice ale proiectului pot fi definite astfel:

- îmbunătățirea capacității de răspuns în situații de urgență la nivelul regiunii de dezvoltare Vest prin reducerea timpului de răspuns pentru acordarea primului ajutor calificat și pentru intervenții în situații de urgență cu

- îmbunătățirea dotării Inspectoratelor pentru Situații de Urgență prin achiziționare de echipamente specifice.

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară pentru Managementul Situațiilor de Urgență a implementat un proiect finanțat în cadrul aceluiași program și aceleiași măsuri, prin care a au fost achiziționate un număr de 45 de Autospeciale specifice intervențiilor în situații de urgență cu care au fost dotate Inspectoratelor pentru Situații de Urgență din Regiunea Vest.

În completarea acestora, prin consultarea cu specialiștii ISU și ținând cont de limitarea financiară a programului s-au achiziționat în cadrul acestui proiect 4 autospeciale

care vor îmbunătăți dotarea cu vehicule și echipamente specifice a bazelor operaționale regionale și județene pentru intervenții în situații de urgență.

Prin implementarea cumulată a celor două proiecte s-au creat premisele atingerii criteriilor de performanță stabilite de legislație în ceea ce privește dotarea serviciilor profesionale pentru situații de urgență și s-au obținut beneficii substanțiale în ceea ce privește

Reducerea timpului de răspuns și de intervenție
Sporirea siguranței în exploatarea autospeciialelor și protecției angajaților

Diversificarea tipurilor de intervenții de descarcerare și asistare a persoanelor la care pot participa Inspectoratele pentru Situații de Urgență.

AUTOSPECIALA PENTRU LUCRUL CU APĂ ȘI SPUMĂ DE CAPACITATE MICĂ

DESTINAȚIE: Autospeciala este destinată intervenției pentru stingerea incendiilor în mediu urban și rural, punându-se accentul pe deplasarea rapidă, realizarea în timp scurt a dispozitivului de intervenție și utilizarea apei cu randament de stingere ridicat în spații închise și deschise, la misiuni de descarcerare și pentru acordarea primului ajutor calificat.

Autospeciala poate lucra independent (folosind apa din rezervorul propriu sau din alte surse) sau în cooperare cu alte autospeciale similare sau diferite, dar concepute pentru lucru cu apă și spumă

Tip autospeciala: WISS WWFLC Polonia

Autosasiu: Iveco Daily 4x4

Masa maxima autorizata: 5.200 Kg

Viteza maxima constructivă: 130 Km/h

Putere motor: 185Kw

Tractiune: spate

Nr. Axe: 2

Cabina: dubla 1 + 5 locuri

Dimesiuni de gabarit Lxlxh: 5.400x2.120x2700

Motor: diesel Euro 5

Dotare echipamente si instalatii speciale:

Sistem de avertizare acustico-optic si de adresare

catre populatie

Sistem de comunicatii radio pe platforma Tetra cu GPS incorporate

Sistemul de avertizare acustic, sistemul de avertizare luminoasă, radio, sistemele de iluminare a zonelor compartimentelor din compunerea suprastructurii și funcțiile principale ale pompei, sunt operate de la o unitate electronică de comandă și control cu afișaj tip „display”, montată

in cabină, cu soft integrat pe calculatoare de tip CAN BUS

Instalație pentru intervenție la stingere:

Instalație de lucru cu apă și spumă compusă din:

Rezervor apă, poliester armat cu fibra de sticla, capacitate 500 litri;

Rezervor spumant, material polipropilena, capacitate min 14 litri (plus rezervor 14 l rezerva);

Sistem special de pompare, model FK250-4/SD MPH 230.

Performanțele de refulare ale pompei: debit minim 21 l/min la 250 bar.

Panou electronic de comandă și control pentru pompa, de tip „display”, cu soft integrat pe calculatoare de tip Thoreb KC104, cu dimensiuni (lxL)294X224 mm.

Suprastructura ALU FIRE 3 cu prindere flexibilă prin tampoane de absorbție a șocurilor realizate din plase de inox.

Sistemul de iluminare compus din:

Iluminare interioara suprastructura cu lampi cu bare tip LED;

Iluminare zonelor de lucru cu lampi cu bare tip LED

Iluminarea locului interventiei:

Stalp telescopic electropneumatic FIRECO, cu telecomanda.

AUTOSPECIALE DE DESCARCERARE DE CAPACITATE REDUSĂ

DESTINAȚIE: Autospeciala este destinată intervenției pentru descarcerare și salvare în cazul producerii diferitelor tipuri de accidente, în scopul eliberării persoanelor surprinse, în mediul urban sau rural, punându-se accentul pe deplasarea rapidă și realizarea în timp scurt a dispozitivului de intervenție.

Autosasiu: Iveco Daily 4x2

Masa maxima autorizata: 4.200 Kg

Viteza maxima constructivă: 145 Km/h

Putere motor: 170 CP.

Tractiune: integrala

Nr. Axe: 2

Dimesiuni de gabarit Lxlxh: 6.400x2200x2600 mm

Motor: diesel Euro 5

Dotare:

Sistem de avertizare acustico-optic

Sistem de comunicatii radio pe platforma Tetra cu GPS incorporate

Sistemul de avertizare acustic, sistemul de avertizare luminoasă, radio, sistemele de iluminare a zonelor compartimentelor din compunerea suprastructurii și funcțiile principale ale pompei, sunt operate de la o unitate electronică de comandă și control cu afișaj tip „display”, montată in cabină, cu soft integrat pe calculatoare de tip CAN BUS

Set de descarcerare:

Pompă manuală HTW 1800 C

Unitate de pompare SR 20PC2

Depărtător

Set de accesorii pentru departator

Foarfecă

Taietor pedale

Cilindru hidraulic mic și mediu

Set de accesorii pentru cilindrii hidraulici

Suport coltar

Ecran protectie

Tăietor de geam și de centuri

Toporaș cu toc.

Deschizător de uși simplu+pompă de mână

Rangă Hooligan

Echipamente electrice:

Motogenerator transportabil

Proiectoare cu halogen

Catarg telescopic pneumatic pentru iluminat locul interventiei

Mijloace de stabilizare si fixare pasive:

Set de blocuri de stabilizare

Echipament medical pentru prim ajutor calificat:

Valiza cu materiale de imobilizare:

Gulere cervical reglabile .

Atele vacuum pentru membre superioare

Atele vacuum pentru membre inferioare .

Atele vacuum pentru gamba si femur .

Pompa de vid manuala .

Imobilizator pentru descarcerare tip KED

Alte echipamente:

Troliu auto electric model Dragon DWM 10.000 hd, Greutate tragere 4530 kg.

Lucia PĂTRUICĂ
Bogdan MIHĂESCU

MUZEUL DE ARTĂ TIMIȘOARA

Marc Chagall – Ilustrații pentru Biblie

Muzeul de Artă Timișoara a organizat joi, 18 februarie 2016, la Palatul Baroc din Piața Unirii nr.1, sălile Mercy, vernisajul expoziției internaționale de litografii Expoziția este organizată de Muzeul de Artă Timișoara în cooperare cu Euro Art Luxembourg și cu sprijinul Consiliului Județean Timiș. În cadrul vernisajului au luat cuvântul prof.

univ. dr. Victor Neumann, director al Muzeului de Artă Timișoara și Thomas Emmerling, curatorul expoziției. Expoziția include un fragment relevant din opera extraordinară a lui **Marc Chagall**, parte a programului prin care Muzeul de Artă Timișoara în cooperare cu Euro Art Luxembourg oferă publicului lucrări semnate de mari maeștri ai artei europene: Rembrandt, Picasso, Dali, Toulouse-Lautrec, Chagall sau Van Gogh.

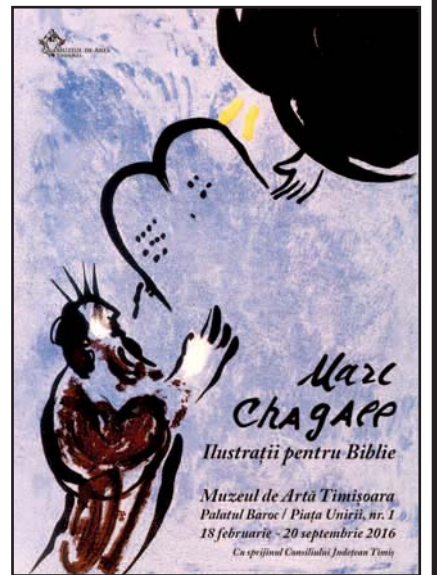
Marc Chagall este unul dintre marii artiști ai secolului al XX-lea, ultimul dintre marii moderniști europeni. După cum spunea prietenul său, poetul francez Guillaume Apollinaire, lucrările sale ne conduc într-o lume „supra-realistică” (de aici, noțiunea de suprarealism, descriind un întreg curent artistic și literar).

Expoziția **Marc Chagall – Ilustrații pentru Biblie** de la Muzeul de Artă Timișoara prezintă o temă de referință din creația marelui artist, ilustrarea Bibliei.

Marc Chagall a creat litografiile din seria biblică în urma unei călătorii în Țara Sfântă. Începând cu deceniul al treilea al secolului trecut reflectase asupra acestei teme. A fost ajutat la punerea în viață a proiectului de către cunoscutul editor parizian Ambroise Vollard,

cel ce în anul 1930 i-a comandat ilustrațiile pe tema textelor sacre fundamentale. Același editor îi oferise și asistența financiară pentru călătoria în Țara Sfântă. A lucrat la ilustrarea Bibliei timp de mai bine de două decenii (1931-1956), studiind mai ales transpunerile biblice ale lui Rembrandt și El Greco.

Potrivit lui **Marc Chagall**, impresiile de călătorie au fost „cele mai puternice din viața lui” și au devenit o sursă de inspirație pentru litografiile pe care Muzeul de Artă Timișoara vă invită să le admirați, de marți până duminică, între orele 10.00 - 17.30.

Bogdan NĂDĂȘTEAN

CENTRUL DE CULTURĂ Săptămâna „Școala ALTFEL”

Evenimente INEDITE pentru elevii timișoreni pregătite de Centrul de Cultură și Artă Timiș. Și în acest an, Centrul de Cultură și Artă Timiș are mai multe propuneri constând în diverse ateliere și lecții de folclor pentru săptămâna „Școala altfel”, care se va desfășura în perioada 18-22 aprilie. În 18 aprilie, în cadrul atelierului „Meșteșugurile tradiționale în Banat – sculptura în lemn și olărit”, meșteri populari vor oferi, pe parcursul întregii zile, lecții demonstrative de învățare a tehnicilor de prelucrare a lemnului și a olăritului. În aceeași zi vor mai fi organizate ateliere de inițiere în arta fotografică, muzică pop, design vestimentar și tehnici de realizare a accesoriilor vestimentare, precum și o oră de teatru și una de balet, constând în lecții demonstrative. În ziua următoare, ansamblul profesionist „Banatul” va oferi, începând cu ora 11,00, un concert-lecție de folclor, respectiv un spectacol interactiv în care se vor prezenta instrumentele muzicale și costumele populare, cei prezenți fiind invitați să recunoască anumite piese tradiționale și jocuri populare. Lecția va fi urmată de un program de dans popular oferit de cercul de copii ai CCAJT și dansatori ai ansamblului „Banatul”, și de o prezentare intitulată „Despre arta cântatului și tehnici interpretative”.

Cornel BOGDAN

ȘCOALA ALTFEL la...
18-22 Aprilie 2016 CCAJT!!!

- ateliere de meșteșuguri tradiționale, sculptură, pictură, grafică, iconografie, artă foto – video, design vestimentar și de interior, sunet – DJ
- lecții demonstrative de canto, pian, vioară, teatru, balet, dans popular, etc.
- prezentare interactivă de instrumente tradiționale, tehnici interpretative
- decorațiuni de Paști

Un proiect realizat cu concursul:
• ANSAMBLULUI PROFESIONIST BANATUL
• ȘCOLII DE ARTE TIMIȘOARA
• secției CONSERVARE, VALORIFICARE, PROMOVARE CULTURALĂ

Director Coordonator Cadruta Măgurean
Manageri Liliana Laichici

„Arta, s-a zis, este cel mai scurt drum de la un om la altul. Probabil, tot ea este și cel mai scurt drum de la om la el însuși.”
(Octavian Paler)

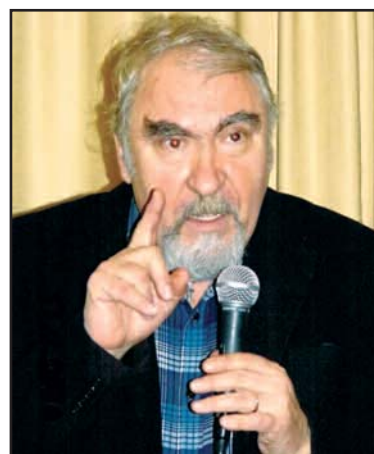
detalii : www.ccajt.ro
pentru înscrieri (în limita locurilor disponibile):
tel.: 0256.435158
ccaajt@ccaajt.ro

Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș
Consiliul Județean Timiș

Cornelia Mariș a lansat cartea “Revoluția din Decembrie. 25 de ani de libertate: 1989-2014”

Biblioteca Municipală Lugoj și English Pub Lugoj i-a avut invitat joi, 11 februarie 2016, de la ora 18.00, pe iubitorii de literatură, dar și de istorie, la lansarea volumului “Revoluția din Decembrie. 25 de ani de libertate: 1989-2014” Lugoj - La belle époque, Labele poc!”, semnat de prof. Cornelia Mariș (de la Grup Școlar “Aurel Vlaicu” Lugoj). Aceasta este cea de-a doua carte semnată de prof. Cornelia Mariș în cadrul binecunoscutului “Colț de cultură” de la English Pub Lugoj, prima carte - “Lugojul meu din suflet” - fiind lansată în data de 21 august 2014.

Cartea Corneliei Mariș - “Revoluția din Decembrie. 25 de ani de libertate: 1989-2014” - a apărut în 2015 la Editura Eurostampa din Timișoara (director ing. Mircea Răulescu) și a fost prezentată la Lugoj de prof. Dinu Barbu (Consiliul Județean Timiș, care a semnat și „Cuvânt înainte”), prof. Mariana Opriș (Școala Gimnazială Nr. 4 Lugoj), de prof. dr. Ioan Viorel Boldurean (Universitatea de Vest din Timișoara-foto stânga, jos) și de ec. Ioan Savu (revoluționar din Timișoara). Moderatorii acestei întâlniri literare au fost: ing. Dan Haica (amfitrionul de la English Pub Lugoj) și prof. Simona Avram (Colegiul Național „Iulia Hașdeu” Lugoj).

Ne-au onorat cu prezența, printre mulți alții, sala fiind arhiplină, îndrăgita interpretă de muzică populară Lili Savu Badea, din Buziaș și doamna drd. Ada Popa Marincu (șef Serviciu Cultură, Învățământ Sport - Consiliul Județean Timiș). Au mai luat cuvântul revoluționarii lugoieni Gheorghe Cliciovan (foto, dreapta) și Doru Ursulescu.

Volumul a fost cofinanțat de C. J. Timiș, prin Centrul de Cultură și Artă.

Cornelia Mariș, Liliana Savu Badea și Ioan Savu

Text și foto: Adriana WEIMER

O COPILĂRIE... ALTFEL

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă 'Alexandru Roșca' din Lugoj

Cu toate că au vârste diferite, mergând până la limita când adolescența trece pragul spre prima etapă a tinereții, prefer să-i numesc pe elevii de la Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă (CȘEI) 'Alexandru Roșca' din Lugoj, copii. Chiar și numai pentru faptul că inocența lor mentală trece dincolo de ceea ce noi numim 'normal'. Despre această copilărie 'altfel', despre condițiile pe care Centrul lugojean li le oferă acestor copii speciali, despre pasiunile și chiar performanțele copiilor, am aflat într-un interviu acordat AGENDA CJT de prof. Viorica Paraschiv, director al CȘEI Lugoj.

AGENDA CJT: A început un nou an, cu noi proiecte. Care sunt proiectele dumneavoastră pentru 2016?

Prof. Viorica Paraschiv: Foarte important pentru noi este să realizăm drenajul/canalizarea pentru clădirile pe care le avem. Zona în care se face școala noastră are pânza freatică superficială și de aceea apar frecvente probleme cu infiltrarea apei. Specialiștii au spus că e bine să facem un drenaj la toate cele cinci corpuri de clădiri pe care le avem. Am cerut deocamdată lucrările de canalizare pentru două corpuri de clădire, iar dacă va merge bine, vom cere și pentru celelalte două corpuri de clădire. În total, avem cinci corpuri edilitare, respectiv, trei pentru școală și câte una pentru sport și pentru internat. Apoi, trebuie să reabilităm acoperișul clădirii internatului, pentru că se infiltrază apa în dormitoare și nu ne dorim. Tot în acest an vrem să refacem și tâmplăria din lemn a internatului.

Tot la capitolul investiții, am discutat cu vicepreședintele CJT, Călin Dobra, să realizăm și o rețea de iluminat cu corpuri fotovoltaice, pentru a scădea facturile la curent și să economisim bani. Sperăm că va fi ceva frumos și funcțional, un model și pentru alții. Pentru îmbunătățirea confortului termic din clădiri, cu toate că nu sunt vechi, ele datează de prin anii '90, vrem să le izolăm termic pereții exteriori, să fie mai bine menținută căldura din încăperi. De asemenea, mai avem de reabilitat acoperișul atelierului unde sunt instalate centralele termice.

AGENDA CJT: Câți copii aveți în Centru?

Prof. Viorica Paraschiv: În total, avem 203 copii, iar în internat, 50 de copii care provin din zonele învecinate Lugojuului. De ei se îngrijesc 57 de cadre didactice, 15 angajați ce fac parte din personalul nedidactic și 18 persoane din serviciul auxiliar.

AGENDA CJT: Ce fel de copii sunt cei de care vă ocupați?

Prof. Viorica Paraschiv: Toți copiii sunt cu deficiență mintală severă, medie sau ușoară sau cu alte deficiențe, cu spectru autist, cu sindrom Down, tulburări senzoriale sau de comportament. Sunt din Lugoj și din zonele învecinate - aceștia fiind cazați în internat și marea majoritate provin din familii defavorizate, asistate social. Mulți copii sunt de la centrele de plasament de la Găvojdia și Lugoj și mulți dintre ei sunt dați din centrele de plasament în plasament.

AGENDA CJT: Sunt acele povești cu internatul, care spun că e, totuși, un mediu străin pentru micuți. Cum se simt cei internați la CȘEI 'Alexandru Roșca' Lugoj? Simt dorul de părinți?

Prof. Viorica Paraschiv: Eu zic că se simt bine în in-

ternat, pentru că le creăm condițiile. Avem personalul care lucrează de multă vreme cu ei. Dimineața, vin și ne iau în brațe. Având în vedere condițiile atât de bune de la internat, chiar nu se vede că ar simți nevoia să plece, mai ales că marea lor majoritate, a celor din internat, provin din familii

acțiuni. Avem și un proiect în cadrul căruia suntem la cea de-a VII-a ediție, cu 'Porturi, obiceiuri și tradițiile romilor', pentru că avem și foarte mulți romi în școală și am încercat să organizăm acțiunile la Măguri. Avem și o formație de dansuri populare.

AGENDA CJT: Ce simțiți că le-ar lipsi, centrului și copiilor?

Prof. Viorica Paraschiv: O sală specială polisenzorială ne lipsește, dar din fericire am solicitat anul trecut bani și anul acesta suntem cuprinși pe lista de investiții cu sumele necesare. Sigur, o vom dota frumos, pentru că avem și copii cu tot felul de deficiențe, cu tulburări socio-afective, emoționale, și este foarte utilă.

AGENDA CJT: Ce înseamnă pentru acești copii performanța?

Prof. Viorica Paraschiv: Am participat la concursuri naționale. Nu au luat note foarte bune, dar nici foarte mici, în comparație cu elevii din școlile de masă; sunt copii integrați. Participăm la tot felul de concursuri județene și din țară. Școala generală nr. 2 din Lugoj organizează concurs de șah și copiii noștri au luat locuri frumoase. Și să nu uităm că șahul este un sport al minții, nu este chiar așa de ușor. Chiar și noi organizăm concursuri.

AGENDA CJT: Încotro le continuă drumul acestor copii, după ce pleacă din Centrul 'Alexandru Roșca'?

defavorizate și nu au condiții acasă.

Noi, chiar îi întrebăm pe cei care revin de-acasă, după ce au petrecut sâmbăta și duminica în familii, ce au mâncat și ne răspund: un ceai.

AGENDA CJT: Cum își petrec elevii de aici timpul liber?

Prof. Viorica Paraschiv: Avem mult spațiu verde, iar de doi ani am realizat, în cadrul unui proiect, și două hectare de livadă, probabil că anul acesta o să rodească. Sunt mulți copaci.

Fiecare copil are un copac pe care-l îngrijește, îl curăță. Încercăm să-i facem responsabili pentru toate lucrurile pe care le fac. Fiecare copil își îngrijește copacul și sunt tare mândri. Din fericire, unii copaci au înflorit anul trecut, iar copiii ai căror pomi nu au înflorit erau tare supărați, de ce ai lor nu au înflorit. Sperăm să avem un an bun. Avem toate soiurile de pomi fructiferi: meri, peri, vișini, cireși, caiși, piersici.

AGENDA CJT: De ce pasiuni sunt atrași?

Prof. Viorica Paraschiv: Le place să joace tenis de masă, participăm la tot felul de concursuri intra- și inter-județene. Le place fotbalul și desenul; au abilități manuale. Avem un copil autist care desenează extraordinar de frumos. Dacă vede o reclamă câteva secunde, o reproduce în cele mai mici detalii. Are o memorie vizuală fantastică. Anul trecut i-am organizat o expoziție și anul acesta vrem să extindem evenimentul la nivel de județ, un concurs/expoziție de desen. Pe muzică,

nu prea merg, pentru că, din păcate, noi nu mai avem profesori de discipline, pentru că așa s-a hotărât în urmă cu mai mulți ani pentru școlile speciale. Avem doar profesori cu psihopedagogie specială sau profesori educatori sau profesori care fac activități specifice: profesorul psihopedagog. Avem ore de religie, unde se face și muzică. Organizăm serbări multe, de Crăciun, de 8 Martie, de Paști, cu prilejul diferitelor

Prof. Viorica Paraschiv: De la noi pleacă aceia care sunt în stadiu mediu și ușor, cei gravi nu ne părăsesc, ci rămân la noi și în clasele a IX-a și a X-a.

Acum se orientează spre școlile profesionale - este mult mai bine și mai simplu pentru ei. Este și mult mai convenabil, pentru că au o meserie, primesc un certificat pentru o calificare, au o meserie. Sunt și copii integrați în liceu. Bineînțeles că după absolvire, le asigurăm noi profesori itineranți și de sprijin pentru a putea face față unui curriculum adaptat în școala de masă.

*****

Centrul Școlar de Educație Incluzivă 'Alexandru Roșca' din Lugoj își are începuturile în anul 1966, unitatea de învățământ fiind creată pe lângă Spitalul de Neuropsihiatrie Infantilă Lugoj. De-a lungul celor 50 de ani de existență, numele instituției a suferit diferite modificări: denumirea de Școala nr. 14 Lugoj este schimbată în Școala Specială Lugoj, apoi Școala Specială cu Cămin Spital, pentru ca din 2001 să apară sub numele de Școala cu clasele I-VIII "Alexandru Roșca". În urma extinderii serviciilor furnizate, din anul 2007, instituția devine Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă. Începând din anul 1980, patrimoniul școlii s-a îmbogățit continuu, cu 12 săli de clasă și 6 cabinete; pavilion cu destinație internat-cantină reabilitat; clădire cu 10 săli de clasă; un corp destinat departamentelor de conducere, administrație și terapii specifice; sală de sport; anexe, sală de aport și magazii alimentare.

Otilia HALUNGA

Stema, ca fenomen heraldic, adevărata imagine a unei comunități

Potrivit Hotărârii de Guvern nr. 25/2003, "stemele județelor, municipiilor, orașelor și comunelor – heraldica teritorială – simbolizează, într-o formă concentrată, tradițiile istorice, precum și realitățile economice și social-culturale locale, specifice fiecărei unități administrativ-teritoriale".

Localitățile care doresc să elaboreze și să folosească stema proprie vor trebui să urmeze un număr de etape. Astfel, proiectul de stemă realizat manual în 3 variante, prin mijloace proprii sau de către graficieni heraldiști abilitați, va fi supus dezbaterii și consultării locuitorilor. Stabilirea variantei finale se va face de către consiliul local sau consiliul județean, care va adopta în acest sens o hotărâre de însușire. Comisia de Heraldică Județeană, constituită prin ordin al prefectului, analizează propunerile de stemă și le înaintază spre avizare, însoțite de un memoriu justificativ, sub semnătura prefectului și a președintelui consiliului județean, birourilor zonale ale Comisiei Naționale Comisia Națională de Heraldică, Genealogie și Sigilografie a Academiei Române (C.N.H.G.S.). Avizul Comisiei Naționale se concretizează prin semnătura și ștampila președintelui acestuia. În final, Ministerul Administrației Publice va elabora un proiect de hotărâre care va fi supus aprobării Guvernului. Reproducerea și folosirea unor steme neaprobate prin hotărâre de Guvern constituie contravenție.

C.N.H.G.S. a elaborat, în anul 2002, Metodologia pentru elaborarea și avizarea stemelor de localități și județe. Acest document a fost revizuit și completat în ianuarie 2012.

Potrivit Metodologiei, actele necesare depunerii dosarului de Heraldică către Comisia Națională trebuie să includă: planșă color lucrată manual, în culori de apă; două copii color de bună calitate; planșă contur alb-negru; memoriu justificativ semnat de prefect și de președintele consiliului județean; descrierea și semnificația stemei; Hotărârea Consiliului Local de însușire a stemei; dovada că proiectul de stemă a fost adus la cunoștința locuitorilor; pre-avizul Comisiei județene de heraldică; avizul Biroului zonal și adresa de înaintare către C.N.H.G.S.

Stema județului Timiș a fost adoptată prin Hotărârea Consiliului Județean Timiș nr. 2/1994 și aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 541/2002.

Elementele care compun stema județului Timiș sunt:

- leul cu braț înarmat, caracteristic Banatului Timișan, simbolizând apărătorii ținutului și ai creștinătății împotriva armatelor otomane; leul poartă sabia victorioasă a lui Pavel Chinezu, comite de Timiș;

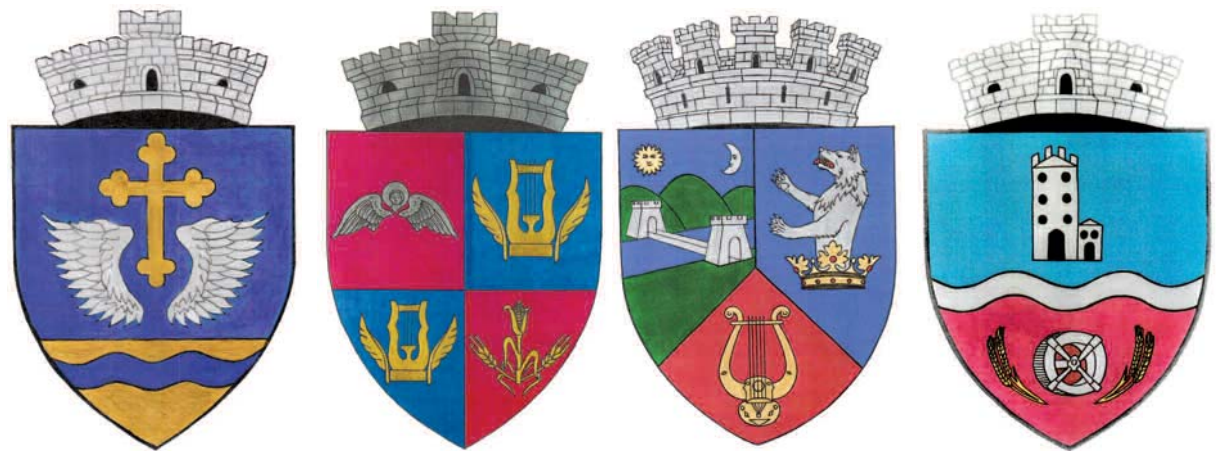
- zidul de aur simbolizând cetatea Timișoarei; soarele din aur semnificând, prin poziția sa, țelurile înalte pentru care au luptat eroii acestui ținut;
- luna din argint, reprezentând perechea soarelui;
- fascia undată din argint, pe câmp albastru, simbolizând râul Timiș, care dă numele județului.

În acest moment, la nivelul județului Timiș, din totalul de 99 de unități administrativ-teritoriale, 35 au stemă pro-

Facem precizarea că prin Legea nr. 141/10.06.2015 a fost reglementată arborarea și folosirea de către unitățile administrativ teritoriale a steagurilor proprii.

Pentru a veni în sprijinul autorităților locale, marți, 2 februarie 2016 a fost vernisată expoziția Atelier Heraldic, schițe și proiecte de steme în diferite faze de lucru ale unor localități din județul Timiș, manifestare la care a participat Comisia Județeană de Analiză a Proiectelor de Stemă.

prie, aprobată prin Hotărâre de Guvern, (Lugoj, Deta, Jimbolia, Balinț, Beba Veche, Becicherecu Mic, Belinț, Birda, Boldur, Bucovăț, Cenei, Chevereșu Mare, Curtea, Dudeștii Noi, Dumbrava, Găvojdia, Ghiroda, Giroc, Giulvăz, Gottlob, Livezile, Margina, Moșnița Nouă, Nădrag, Nițchidorf, Periam, Pesac, Pișchia, Săcălaz, Șag, Tomnatic, Topolovațu Mare, Uivar, Variaș, V.V. Delamarina) iar 16 au fost aprobate de către Comisia Județeană de Analiză a Proiectelor de Stemă și se află în faza de avizare a Comisiei Naționale (Timișoara, Ciacova, Sânicolau Mare, Biled, Cenad, Coșteiu, Dumbrăvița, Ghilad, Giarmata, Giera, Lenauheim, Lovrin, Otelec, Peciu Nou, Șandra, Tormac).

Planșele care conțin schițe de proiecte de steme în diferite faze de lucru ale unor localități din județul Timiș au fost expuse la sediul Consiliului Județean Timiș, etajul al treilea – Palatul Administrativ.

Doina-Adriana TĂRILĂ,
director executiv
Direcția de Administrație Publică Locală
Aurel CIOBAN,
consilier superior
Bogdan NĂDĂȘTEAN,
consilier superior

Muzeul de Istorie a Banatului: „Primul ziar liber al Timișoarei”, de la... 1848

Muzeul de Istorie a Banatului (MIB) a expus, de la începutul lunii februarie, ziarul Temesvarer Wochenblatt, primul care și-a declarat libertatea de exprimare, în martie 1848. 8e976c95-8e7a-4677-92dc-b7183ce09b8c Foaia, îngălbenită în cei aproape 170 de ani, a intrat în colecțiile muzeului la sfârșitul secolului al XIX-lea. "În partea de jos a ziarului, muzeograful de atunci notau că acesta este 'primul ziar liber al Timișoarei'.

Noi bănuim că scrisul este al lui Ormosz Sigmund, fondatorul Muzeului din Timișoara (precursor al actualelor muzee de Istorie și de Artă din oraș, n.r.). El a fost și participant la Revoluția din 1848, sau a simpatizat cu această mișcare, și, dându-și seama de importanța lui, a avut grijă ca acest număr să intre în colecția Muzeului, ca document", a explicat, muzeograful Călin Timoc, de la MIB.

El a arătat că este vorba de un exemplar "foarte rar și foarte important" pentru

istoria locală: "Este primul ziar care și-a declarat libertatea presei și înlăturarea cenzurii, în 25 martie 1848. Este momentul în care Timișoara se alătură mișcării revoluționare de la 1848, iar tipograful Josef Weichel și coredactorul Moritz Schtockinger scot acest ziar în care sunt o serie de articole interesante: știri de la Budapesta și din alte localități importante ale Europei, unde mișcarea revoluționară începea mai devreme".

Pagina expusă reprezintă primul număr al publicației independente, care nu a renunțat, însă, la rubricile de umor, de anunțuri sau de nuvele, dar principalul obiectiv era

acela de a informa cititorii despre "mersul Revoluției de la '48, în Europa". "Timișoara era la vremea respectivă un oraș german, cu o garnizoană austriacă foarte severă, iar astfel de informații nu puteau să apară lejer, ca să nu perturbe liniștea publică. Până la data apariției acestui ziar, se pare că știrile despre Revoluție și despre ce se întâmplă în Europa erau aspru verificate. În momentul în care Revoluția a început, la 15 martie, la Budapesta, lucrurile s-au propagat în toată zona și în 25 martie, și la Timișoara, noi, bănașenii, eram alături de această mișcare. Din păcate, ziarul nu a rezistat foarte mult. În 1849, în condițiile asedierii orașului de către armata revoluționară maghiară,...) este sistat, iar în 1852, se pare că și proprietarul tipografiei, Josef Weichel, moare. În perioada 1848-1852 cât a apărut ziarul, proprietarul a avut mari probleme, tocmai pentru că a avut curajul să scoată acest ziar pe plan local, iar tipografia lui va fi vândută de urmașii săi", a detaliat muzeograful Călin Timoc.

Otilia HALUNGA,
corespondent AGERPRES

Premieră la Merlin „Profu’ de Religie”

Luna martie 2016 va putea confirma faptul că noua conducere a Teatrului „Merlin” se apleacă nu doar asupra pieselor care se adresează „marelui public”, adică copiilor, ci și asupra adolescenților, a tinerilor. Un astfel de spectacol premieră, este cel care va aduce pe scenă piesa „Profu’ de Religie”, în care sunt prezentate problemele cotidiene, reale, ale adolescenților de azi.

Textul piesei „Profu’ de religie” aparține cunoscutului dramaturg Mihaela Michailov, autor care aduce în plin plan aspecte mai puțin obișnuite ale vieții cotidiene, crearea unor texte spectacole care aduc în prim-plan actori neprofesioniști, iar locațiile spectacolelor sunt neașteptate, așa cum au fost cele susținute pentru și cu cei aflați în spațiul Penitenciarului Craiova, alte spectacole despre situația persoanelor evacuate, jucat chiar de către femeile care erau evacuate. Originalitatea Mihaelei Michailov constă și în faptul că are o altă viziune despre spectacolul contemporan, despre teatrul de păpuși în sine, după cum declara aceasta în urmă cu un an unei agenții de presă: „Pe mine, cumva, mă interesează foarte mult acest teatru pentru copii și adolescenți, dar mă interesează într-o zonă în care să fie mai puțin direcționat spre basmele clasice - ele sunt extraordinare și e foarte bine să existe -, dar mă interesează un teatru pentru copii și adolescenți cu problematici mai acut actuale, cu problematici mai fierbinți, care să pună în discuție sistemul de educație din România, valorile școlilor în care trăim, felul în care am putea să schimbăm această structură a educației din România. E un interes pe care încerc să îl dezvolt și să-l mențin viu.”

Intențiile novatoare ale dramaturgului Mihaela Michailov se împletesc perfect cu perspectivele abordate în acest context de regizorul timișorean Mihaela Lichiardopol (Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Timișoara) legate de premiera care va avea loc la 1 martie a.c., așa cum declara domnia sa: La «Merlin» caut textele pentru un eșantion de vârstă care e cumva suspendat, între copiii care nu mai vin la teatrul de păpuși și tineri care merg deja la Național. E un eșantion uitat și de părinți, și de profesori și ne trezim că ei sunt pe undeva uitați. Ne trezim cu ei pe la 18 ani și nu mai știm ce să facem cu ei, sunt de neînțeles și spunem că ei sunt de vină. Eu nu cred că e vorba de asta. E vorba de părinți care pleacă la muncă și înțeleg asta, dar nu cred că e bine să lăsăm copiii singuri. Dacă am făcut copii trebuie să avem grijă de ei. Dacă ne-am făcut educatori trebuie să-i educăm dincolo de matematică, biologie sau religie. (...)

Directorul Teatrului Merlin, Laurențiu Pleșa, conștientizează cu cele spuse de dramaturg și regizor: „Încă se crede în Timișoara că Teatrul Merlin este doar un teatru de păpuși. Doar că «Merlin» se adresează unui public mult mai larg...”

C.T.

Agenția pentru Promovarea și Dezvoltarea Turismului Timiș: „Tarzan”-brand turistic pentru Timișoara

Imaginea actorului Johnny Weissmuller, alias ‘Tarzan’, va fi promovată pentru a o transforma într-un brand turistic al Timișoarei, locul natal al actorului, în cadrul unui proiect intitulat Tarzaniada, care va demara în luna iunie. Ideea proiectului a fost lansată de Casa de Casa de C10, Sultură a Studenților Timișoara, iar Agenția pentru Promovarea și Dezvoltarea Turismului (APDT) Timiș susține completarea și promovarea proiectului.

‘S-a scris un proiect și s-a depus pe Agenda Culturală a Consiliului Județean Timiș, pentru a realiza materiale de promovare turistică despre viața și activitatea lui Johnny Weissmuller. De asemenea, s-a luat legătura cu președintele Asociației Athletic Club Marathon Timișoara, cel care a organizat aici vizita lui Johnny Weissmuller Jr. (în anul 2004, n.r.), pentru a obține dreptul de folosire a imaginilor și unor informații legate de organizarea unor evenimente sportive în cadrul acțiunilor din iunie’, a declarat Delia Barbu, directorul APDT Timiș, într-o conferință de presă.

Potrivit acesteia, APDT Timiș dorește să facă din personajul Tarzan un produs turistic complet și complex, legat de Timișoara și de județul Timiș, un produs care să fie promovat la târgurile de turism internaționale, pentru a trezi interesul turiștilor să vină

în zona noastră. ‘Pentru a porni corect și concret acest demers, am luat legătura cu domnul Constantin Dumitra, care s-a ocupat de vizita lui Johnny Weissmuller Jr. la Timișoara, să vedem cum putem folosi aceste drepturi. Am putea organiza în iunie și o probă de biatlon pe Bega, în colaborare cu dumnealor (Asociația Athletic, n.r.). Vrem să facem din Tarzan un produs turistic (...), servicii, lucruri concrete precum tot felul de magneți, căni. Suvenirurile noastre nu vor fi comercializate, vor fi distribuite prin info centrele turistice’, a explicat Delia Barbu. În anul 2004, autoritățile timișorene au pregătit o placă memorială dedicată împlinirii unui centenar de la nașterea actorului, cu inscripția ‘Aceasta este casa în care campionul de înot olimpic și marele actor Johnny Weissmuller s-a născut la 2 iunie 1904’, dezvelită de fiul său, dar nu au identificat exact casa în care s-a născut ‘Tarzan’, cel mai probabil aceasta fiind distrusă în timp.

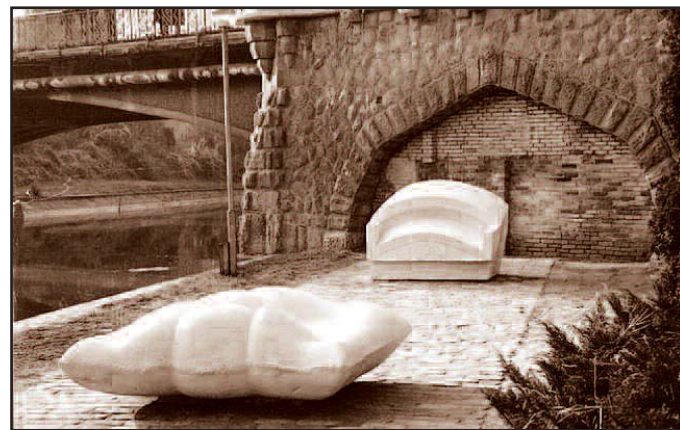
Atunci au existat mai multe firme care au dorit să producă diverse sortimente de dulciuri purtând numele ‘Tarzan’, dar nu au putut face acest lucru, deoarece aceasta este deja marcă înregistrată. Acum, APDT Timiș vrea sprijinul municipalității pentru a realiza în apropierea fostei presupuse case a lui Johnny Weissmuller un panou cu date și imagini, care să indice trecerea lui pe acolo, dar și pentru a creiona un traseu turistic în oraș, în care să fie inclusă și această locație.

Otilia HALUNGA, corespondent AGERPRES

„Perna lui Ioniță” în exil local

În anul 1984 la Timișoara a avut loc o tabără de sculptură în piatră la care au participat câțiva sculptori locali – regretații Victor Gaga și Ștefan (Soso) Călărășeanu - Szakats Bela, sculptorul Nicolae Kruch jr. din Oradea, apoi sculptorii bucureșteni Aurel Cucu, Florentin Tănăsescu, Sava Stoianov, Neculai Bândărău și Liviu Rusu. După negocieri între criticul Coriolan Babeți și primăria orașului, s-a hotărât ca locul taberei să fie centralizat în parcul Alpinet din jurul cofetăriei Flora de pe malul Begheiului.

Ca reprezentant al sculptorilor, Adrian Ioniță a participat la câteva ședințe cu primarul orașului, Petru Moț, fiind creat un draft de funcționare și organizare a taberei care includea, printre altele, procurarea de scule și comanda blocurilor de piatră de la cariera Viștea de lângă Cluj. Prin strădaniile artiștilor plastici, prin demersurile lor neașteptat de ferme, până la amenințarea cu plecarea din tabără, era, totuși, pe vremea ceaușismului atoateștiutor, s-au oținut toate cele necesare, iar tabăra și-a dat drumul. Povestește Adi Ioniță:

degroșată cu un picamăr cu aer comprimat de genul celor folosite la demolări. Sculptorul Călărășeanu avea un Bosh cu disc de diamant pe care l-a pus generos la dispoziția tuturor”.

Au fost aduse la Pădurea Verde 20 de blocuri de calcar de Viștea. Cu excepția sculptorului Sava Stoianov, care a realizat lucrarea ”Valul” din câteva blocuri de piatră, Florin Tănăsescu care a creat ”Vasul” sau Victor Gaga care a cioplit un triptic, ceilalți și-au sculptat lucrările într-un singur bloc compact în care s-a lucrat liber sau după o machetă. Adrian Ioniță a lucrat un bloc de piatră de calcar de Viștea de 10 tone din care a cioplită ”Perna”. ”Macheta mea a fost realizată din ipsos turnat în plicul unei perne pe care am îngenuchiat. Negativul genunchilor au format în pernă două adâncituri în formă de lacrimă”, își amintește sculptorul Ioniță.

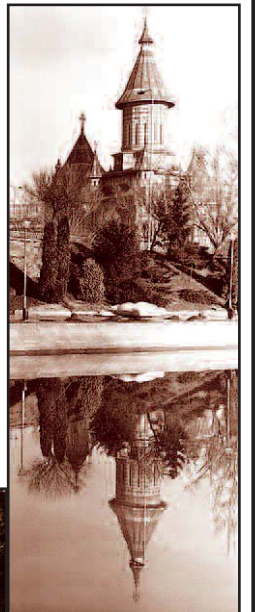
Plasarea lucrărilor a fost și ea negociată pentru că primăria vroia să le plaseze doar pe versantul de vest al Begheiului. Decizia lui Ioniță de a pune lucrarea pe versantul opus avea o motivație specială, conform acestuia: ”Mulți au crezut că a fost un moft, însă amplasarea ”Pernei” era foarte bine justificată. Perna a fost numită de critică ”Perna de apă”, însă simbolistica ei era cu totul alta. Ea reprezenta o pernă de rugăciune, ceea ce în mod evident nu

era un subiect ușor acceptabil sub comunism, mai ales într-o perioadă în care Ceaușescu demolase sau mutase multe lăcașe de cult pentru a face loc palatului său din București.”

Perna ”Perna” a fost instalată pe malul estic al Begheiului, având în fundal ”Tronul”, lucrarea lui Neculai Bândărău. Și au rezistat cele două opere de artă în umbra Catedralei mitropolitane vreme de 31 de ani, până în anul 2013, când edilii Timișoarei au ordonat ca ”Perna” să fie mutată din locul ei, cu bulldozerul, la fel și ”Tronul”, pentru a face loc unei piste de biciclete. Reprezentantul primăriei declara presei în vara lui 2014: ”Cele două sculpturi au fost ridicate pentru diferite lucrări în vederea finalizării proiectului de reabilitare a malurilor Begăi. În perioada următoare se vor reamenaja spațiile verzi din acea zonă și echipa de proiect va solicita opinia sculptorului pentru amplasarea celor două statui, pentru o cât mai bună vizibilitate”. Se termină la Primărie mandatul 2012-2016, iar ”Perna” și ”Tronul”, două opere de artă deosebite, sunt și azi în același loc în care au fost exilate de oameni fără memoria frumosului: lângă unul dintre pilonii Podului ”Huniade” (Podul de la Maria).

Cornel TODOR

”Lucrările au fost realizate pe o parcelă a primăriei de la Pădurea Verde. Blocurile de piatră le-am ales personal în cariera de la Viștea și au fost transportate cu trenul. Piatra a fost cioplită manual sau

Visul celor de la CRAE „Speranța” Timișoara - un nou sediu

Elena Petrica, directorul Centrului de Resurse și Asistență Educațională (CRAE) 'Speranța' Timișoara, atrage atenția asupra faptului că numărul copiilor cu nevoi speciale este în continuă creștere, iar pentru a-i putea ajuta, este nevoie de dotări corespunzătoare, într-un sediu corespunzător. Prof. Elena Petrica vorbește despre problemele copiilor, despre bucuria în fața oricărui semn de progres al lor, dar și despre proiectele Centrului 'Speranța' Timișoara.

AGENDA CJT: Cum ați început noul an de activitate

a centrului 'Speranța'?

ELENA PETRICA: Preocupați să răspundem cât mai bine nevoilor celor care ni se adresează, baza materială a fost îmbunătățită cu materiale și mijloace educativ-terapeutice, dispozitive, echipamente și instrumente de evaluare psihologică de ultimă generație. Datorită sprijinului pe care l-a oferit permanent CJ Timiș, la care s-au adăugat an de an donații oferite de către ONG-uri, agenți economici, persoane fizice din județ, precum și de organizații umanitare din Germania, SUA și Italia, spațiul în care Centrul își desfășoară activitatea este unul plăcut, primitor, fiind apreciat ca model demn de urmat, dovadă fiind vizitele reprezentanților unor organizații și instituții din țară, care s-au inspirat pentru dezvoltarea unor servicii similare.

AGENDA CJT: Care sunt investițiile prioritare, pentru CRAE 'Speranța' în acest an?

ELENA PETRICA: Adresăm mulțumiri conducerii CJ Timiș și tuturor consilierilor, pentru că au cuprins ca obiectiv de investiții reactualizarea documentației și demararea execuției construirii unei clădiri care să fie destinată funcționării CRAE 'Speranța'.

Acest lucru este o necesitate, în condițiile în care spațiul în care ne desfășurăm activitățile în prezent se află doar în administrarea CJ Timiș și, prin urmare, nu putem aduce îmbunătățiri majore; crește anual numărul de copii cu dizabilități care ni se adresează (peste 300), fiind nevoiți să-i trecem pe listă de așteptare; la nivelul județului sunt reduse alternativele de servicii similare gratuite. De asemenea, vom continua și în anul 2016 să creștem calitatea serviciilor. Vom finaliza amenajare completă a două cabinete (camera senzorială și cabinetul de ergoterapie) cu sprijinul financiar al Revistei BILD din Hamburg Germania, în cadrul proiectului EIN HERZ FÜR KINDER, iar prin finanțare obținută din partea CJ Timiș, vom continua echiparea sălii de kinetoterapie.

AGENDA CJT: Sunteți speranța unor familii cu copii ce par a nu mai avea... speranță.

ELENA PETRICA: CRAE 'Speranța' este o alternativă educațională special-incluzivă, un serviciu de sprijin psiho-pedagogico-medico-social, care funcționează sub îndrumarea și coordonarea Inspectoratului Școlar Județean Timiș și sub finanțarea Consiliului Județean Timiș. Acumulând o experiență de 23 ani, oferim anual servicii pentru aproximativ 300 de copii și adolescenți cu vârsta între 3 luni și 18 ani cu deficiențe (mentale, fizice, de limbaj, de conduită, socio-emoționale, ADHD, tulburări pervazive de dezvoltare, dificultăți de învățare, sindrom Down etc), pentru familiile/susținătorii lor legali, pentru cadre didactice, specialiști și comunitate.

Prin intermediul unei echipe multidisciplinare formate din profesori psihopedagogi, profesori itineranți, profesor-educator, învățător-educator, kinetoterapeuți, medic psihiatrie pediatrică, asistent social, asistent medical, se asigură copiilor cu cerințe educaționale speciale accesul la educație incluzivă, precum și la servicii de specialitate educativ-terapeutice, care să-i ajute să fie integrați în/prin comunitate și să se evite stigmatizarea, excluderea sau marginalizarea lor. În primul rând, serviciile CRAE 'Speranța' li adresează copiilor/adolescenților cu cerințe educaționale speciale, din județul Timiș. Aici sunt incluse o serie

de servicii: evaluare/diagnosticare psihologică, medicală, psiho-pedagogică și socială; terapii specifice individuale (dezvoltarea comunicării și logopedie, ergoterapie, kinetoterapie, electroterapie, prevenirea și terapia scris-cititului-calculului, consiliere psihologică, terapii prin mediere artistică); terapii specifice de grup (terapie prin joc, consiliere psiho-educatională, psihomotricitate, terapii specifice pentru copii cu comportament dificil, terapii specifice de educație rațional-emoțiv-comportamentală); activități comune de petrecere a timpului liber cu participarea copiilor cu și fără cerințe educaționale speciale (carnaval, serbări, festivaluri, expoziții, ateliere de confecționat obiecte decorative, vizite, activități sportive, vizionarea de spectacole de teatru pentru copii și tineri etc).

AGENDA CJT: În ce fel sprijiniți familiile acestor copii și cadrele didactice?

ELENA PETRICA: Le oferim sprijin și părinților/susținătorilor lor legali și familiilor colegilor copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES): sprijin social, consiliere parentală, consiliere/terapie familială și de cuplu, educație pentru sănătatea familiei, asistență și abilitare ca parteneri în intervențiile specifice adresate propriilor copii, Școala Părinților; lectorate cu părinții colegilor elevilor/preșcolariilor cu CES.

Cadrelor didactice le oferim servicii de informare/documentare prin biblioteca instituției, videocasete profesionale, le stă la dispoziție și site-ul www.craesperanta.ro, formare/perfecționare prin cursuri, seminarii, conferințe, lectorate, ateliere de

lucru, schimburi de experiențe, vizite de lucru, oferim servicii de consiliere/consultanță metodologică, psihologică, managerială; sprijin în activitatea de predare-învățare la clasă/grupă prin profesorii itineranți și studenți voluntari; sprijin în adaptarea curriculară. De asemenea, colaborăm cu studenții facultăților de profil (psihologie, sociologie, asistență socială, kinetoterapie).

În activitatea de voluntariat, anual avem 50 de studenți voluntari care asigură activitățile de sprijin la grupă a copiilor cu CES în grădinițe de masă, precum și activitățile de sprijin și suport curricular cu elevii cu CES, pentru corectarea tulburărilor instrumentale și sprijin în efectuarea temelor pentru acasă (la sediul CRAE 'Speranța'). Le asigurăm practica pedagogică ce presupune: activități de mentorat realizate de specialiștii centrului, însoțirea și ghidarea studenților în descoperirea specificității unei terapii; activități demonstrative; activități de observare a copiilor și de cunoaștere a problematicei copiilor; activități de observare a demersului metodologic specific unui tip de terapie, adecvate diagnosticului și simptomatologiei prezentate; realizarea practică de către studenți a unor activități terapeutice cu copiii.

AGENDA CJT: Ce proiecte derulați pentru copiii cu CES?

ELENA PETRICA: În demersul nostru de a asigura accesul copilului cu cerințe educaționale speciale la educație incluzivă și servicii de specialitate, am produs permanent modificări la nivelul instituției pentru ca serviciile oferite de către CRAE Speranța să răspundă cât mai eficient nevoilor celor aproximativ 300 de copii aflați în evidență, anual. Acest lucru a fost posibil și prin proiectele derulate, dintre care amintim câteva:

- „Vocational Education and Training for Roma Mediators (Educație vocațională și training pentru mediatorii romi) VET4ROMA”, care s-a derulat sub coordonarea a două ONG-uri din Spania (Fundatia Privada Pere Closa și Fundacion Esplai). Partenerii au fost organizații din Spania, Serbia, Italia, Belgia, România (Institutul Intercultural Timișoara și CRAE Speranța) și a avut ca scop îmbunătățirea formării profe-

sionale a mediatorilor școlari care lucrează cu comunități de romi. CRAES a contribuit la elaborarea și livrarea unui program de formare în care accentul s-a pus pe dezvoltarea abilităților de comunicare, mediere, inteligență emoțională, pornind de la standardul ocupațional al meseriei de mediator școlar (2013-2015).

- ‘Sprijin la distanță’, a fost inițiat în colaborare cu Organizația AID World Onlus Italia (în 2006) și se derulează și în prezent cu sprijinul Asociației Resurse Umanitare Speranța A.R.U.S. Timișoara scopul sprijinirii copiilor cu cerințe educaționale speciale ce prezintă dificultăți socio-economice.

- ‘Luminița’ desfășurat cu sprijin financiar al Perkins International, Perkins School for the Blind SUA, Asociația Resurse Umanitare Speranța A.R.U.S. Timișoara (din 1997 și în prezent).

- ‘Informarea și formarea cadrelor didactice în problematica comportamentului dificil la copii și adolescenți’ sub finanțare Lilly România(2010).

- Proiectul internațional ‘Parteneriat pentru școli mai sigure - prin educație pentru cetățenie democratică’, derulat în cadrul Rețelei COMENIUS European Safer Schools Partnership (ESSP), susținută de Comisia Europeană, coordonată de London Metropolitan Police și incluzând parteneri din Bulgaria, Irlanda, Italia, Polonia, Regatul Unit, Spania, Suedia, Turcia, proiect în care CRAES a fost partener împreună cu Institutului Intercultural – Timișoara (2008-2010).

AGENDA CJT: Ce acțiuni le plac cel mai mult copiilor?

ELENA PETRICA: O importanță deosebită o acordăm acțiunilor de dezvoltare a gradului de acceptanță, valorizare și incluziune socio-comunitară a copiilor cu nevoi speciale. Prin intermediul unor activități sportive sau cultural-artistice devenite tradiționale pentru CRAE 'Speranța' (Carnavalul Bucuriei și Speranței, În așteptarea lui Moș Crăciun, Săptămâna Altfel Dedicată unor Copii Speciali, Zâmbete pe Schiuri) este cadrul în care facem posibilă: exersarea unor comportamente dezirabile social la copiii cu cerințe educaționale speciale; dezvoltarea abilităților de comunicare pozitivă la copiii cu/fără cerințe educaționale speciale; valorizarea potențialului creativ al copiilor cu cerințe educaționale speciale.

AGENDA CJT: Ce performanțe ați obținut cu ei, care este evoluția lor?

ELENA PETRICA: Eficiența activității Centrului este dovedită de efectele pozitive înregistrate pe multiple planuri: progrese simultane pe mai multe arii de dezvoltare la copiii/adolescenți beneficiari, reflectate în scorurile obținute la testările ulterioare comparativ cu cele inițiale de la intrarea în evidență,

îmbunătățirea rezultatelor școlare, creșterea gradului de adaptare și incluziune școlară; sporirea interacțiunilor sociale atât la nivelul copiilor cât și al familiilor / aparținătorilor legali; crearea unui cadru organizat de informare și pregătire a părinților privind nevoile de dezvoltare ale copilului; formarea/modelarea/extinderea unor practici terapeutice și alternative la clasă în activitatea cu copilul cu cerințe educaționale speciale (CES); responsabilizarea părinților și dezvoltarea competențelor parentale; consolidarea relației între actorii implicați în procesul educativ-terapeutic al copilului cu nevoi special (familie-cadru didactic-specialist).

Informațiile referitoare la specificitatea instituției și rezultatele obținute au fost diseminate cu regularitate spre toți partenerii, factorii decizionali, comunitate, la nivel județean, național și internațional (în cadrul Conferinței Mondiale Deafblind International desfășurate la București între 25-28.05.2015, Conferința Europeană privind Mediarea în Comunitățile de Romi, la Bruxelles între 20 - 22 octombrie 2015).

Otilia HALUNGA

DIPLOME ȘI DISTINCȚII

În urma fundamentării Rapoartelor de specialitate de către Direcția de Administrație Publică Locală din cadrul Consiliului Județean Timiș, sunt supuse în conformitate cu prevederile legale în vigoare, cât și a Regulamentului de Organizare și Funcționare propriu, două proiecte care au ca scop premierea unor categorii speciale de cetățeni ai județului.

Astfel, în urma Expunerii de motive a consilierilor județeni **d-na Georgeta Rus și d-lui Tiberiu Lelescu**, se propune instituirea distincției Diploma "Mamă de nota zece a Județului Timiș", precum și acordarea unui premiu individual în valoare de 2000 de lei. Distincția, însoțită de premiu, se va acorda mamelor cu cel puțin 10 copii născuți,

care au fost sau sunt în întreținerea părinților, au cetățenia română și domiciliază în județul Timiș.

De asemenea, luând în considerare Expunerea de motive a d-lor consilieri **Marian-Constantin Vasile și Tiberiu Lelescu**, a fost întocmit și proiectul de hotărâre privind distincția Diploma "Seniorul centenar al Județului Timiș", sub egida Consiliului Județean Timiș, și acordarea unui premiu individual în valoare de 1000 de lei. Condițiile pentru a intra în posesia distincției și a premiului sunt ca cetățenul să fie român, să aibă domiciliul în județul Timiș și să aibă 100 de ani împliniți.

Cele două proiecte de hotărâre au fost publicate pe pagina de internet a Consiliului Județean Timiș, fiind propuse

consultării cetățenilor, potrivit prevederilor Legii 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

Persoanele fizice și juridice interesate au putut trimite în scris propuneri, sugestii, opinii cu valoare de recomandare privind cele două proiecte de hotărâre. Propunerile, sugestiile și opiniile s-au depus la Registratura generală a Consiliului Județean Timiș sau au fost transmise pe e-mail cornelia.paraipan@citimis.ro.

Au consemnat,
Doina-Adriana TĂRILĂ
Director executiv DAPL
Bogdan NĂDĂȘTEAN
Consilier superior DAPL

Numărul infecțiilor intraspitalicești a scăzut în spitalele din Timiș

Numărul infecțiilor intraspitalicești din spitalele din Timiș a scăzut semnificativ în anul 2015 față de precedentul, iar managerul Spitalului Județean Timișoara, Marius Craina, susține că performanța înregistrată se datorează faptului că au fost renovate mai multe saloane și săli de operații. Datele Direcției de Sănătate Publică arată că s-a ajuns, în 2015, la 120 de cazuri de infecții, de la peste 950, în 2014.

Managerul Spitalului Județean Timișoara, Marius Craina apreciază că s-a ajuns la o astfel de situație întrucât mai multe saloane și săli de operație au fost renovate. Cu toate acestea, existența infecțiilor intraspitalicești trebuie acceptată, întrucât este o situație întâlnită chiar și în cele mai renumite spitale din lume, dar nu sunt raportate corect cifrele care privesc numărul de infecții.

"Toată lumea trebuie să înțeleagă că nu există spital în lume fără infecții nosocomiale. Noi avem un medic

epidemiolog care periodic efectuează controale prin care se decide implementarea procedurilor ce trebuie să ducă la

scăderea numărului infecțiilor nosocomiale. Din păcate, zero nu există în infecții nosocomiale. Absolut toate saloanele care au fost modernizate, recondiționate, renovate în ultima perioadă, pe foarte multe secții ale Spitalului Județean care au intrat în proces major de reabilitare, sunt dotate cu grup sanitar", spune Marius Craina.

Medicii subliniază că și pacienții pot preveni apariția infecțiilor intraspitalicești prin respectarea regulilor de igienă. Cauzele infecțiilor nosocomiale se pot datora germenilor proprii organismului-gazdă, dar și deficiențelor de igienă, sterilizării necorespunzătoare sau îngrijirilor medicale de diverse tipuri acordate în mod necorespunzător. Cei mai frecvent întâlniți germeni sunt Acinetobacter baumannii, Pseudomonas aeruginosa, Stafilococcus aureus metilino-rezistent, Clostridium difficile, Klebsiella pneumoniae.

Otilia HALUNGA

Sistarea finanțării proiectului European de modernizare a Spitalului Județean

Consilierii județeni timișeni au aprobat în plenul din luna ianuarie 2016, încetarea Contractului de finanțare a proiectului "Modernizare Ambulator de Specialitate Spital Clinic de Urgență 'Pius Brânzeu' Timișoara", după ce banii europeni pentru acesta au fost pierduți, întrucât nu s-a prezentat nimeni la cele două licitații organizate de CJ Timiș. "S-a votat încetarea finanțării pentru modernizarea Ambulatorului Spitalului Județean pentru că nu am reușit, până la 31 decembrie 2015, să fie atrași banii pentru aparatură din fonduri europene. Rămân banii (alocați de Consiliul Județean Timiș, n.r.) pentru reparații și modernizări în construcții și am propus proiectul în continuare pentru finanțarea europeană 2014-2020. De această dată, l-am pus pe primele locuri, nu pe listă de rezervă. Va fi realizat, dar cu întârziere", a declarat presei Titu Bojin, președintele Consiliului Județean (CJ) Timiș. Administrația județeană a început, deja, pregătirile pentru montarea aparaturii care va fi achiziționată, alocând în acest scop, până acum, 1,4 milioane de lei.

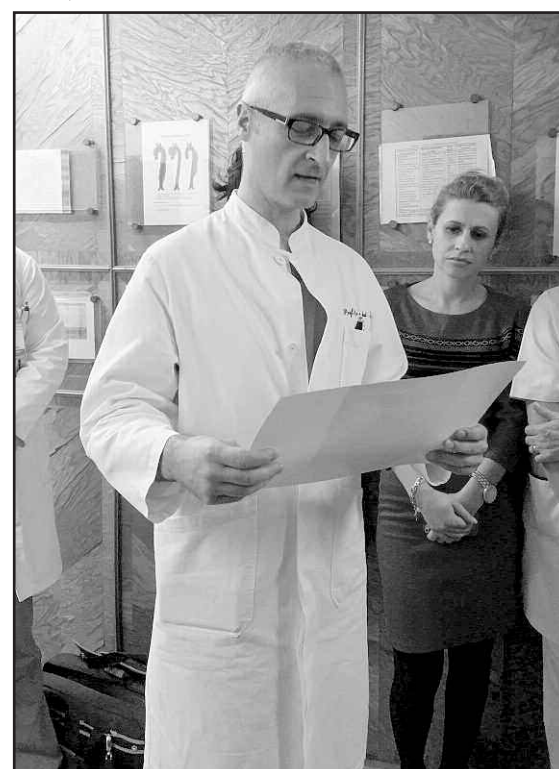
Pentru Proiectul "Modernizare Ambulator de Specialitate Spital Clinic de Urgență 'Pius Brânzeu' Timișoara, în valoare de 10 milioane de euro, s-a dorit finanțare pe POR 2007-2014, iar cele două runde ale licitațiilor vizau achiziționarea aparaturii de specialitate necesară unității medicale. Titu Bojin a precizat că proiectul de modernizare a Ambulatoriului Spitalului Județean s-a pierdut întrucât, inițial, a fost trecut pe lista secundară de proiecte, reușindu-se trecerea lui pe lista principală destul de târziu, iar aparatura solicitată de medici este una ultraperformantă și nu se află în stocul comercianților, ci trebuie comandată. "Timpul a fost foarte scurt și de aceea, nimeni nu s-a prezentat la licitația europeană", a spus Bojin.

HALUNGA O.

Clinica de Chirurgie Vasculară

Cel mai tânăr pacient operat a avut 4 ani

Cel mai tânăr pacient care a fost operat în Clinica de Chirurgie Vasculară (CCV) a Spitalului Județean Timișoara a avut patru ani, iar cel mai vârstnic 97 de ani, a declarat pentru AGERPRES, prof. univ. dr. Mihai Ionac, șeful Clinicii. "Cel mai tânăr pacient care a trecut prin clinica noastră a avut patru ani. În general, copiii au fie probleme vasculare, fie au nevoie de chirurgie reconstructivă. Cel mai vârstnic pacient al nostru a avut 97 de ani, cu un anevrism de aortă abdominală", a afirmat Mihai Ionac.

Potrivit chirurgului, la Clinica de Chirurgie Vasculară vin și pacienți din străinătate, în 2015 fiind operați aici zece bolnavi din Suedia, Germania, Franța și Italia. "Clinica noastră deservește mai multe județe care însumează trei milioane de persoane. Am avut și pacienți din străinătate, doar în 2015 am avut zece internați străini. Sunt cazuri care se află într-o stare foarte avansată de boală și pe care colegii din străinătate nu le tratează sau sunt români stabiliți acolo, dar care vor să se opereze aici", a adăugat Mihai Ionac.

În aceste condiții, clinica a avut nevoie de o extindere a numărului de paturi și de modernizarea saloanelor, fiind mutată în locul secției de Endocrinologie, unde au fost amenajate 27 de paturi, dar ar mai fi necesare încă 5 locuri. Aici activează în prezent 19 medici, nouă asistente și cinci infirmiere, care asigură îngrijirea a peste 2.000 de pacienți anual.

O.H.

PROIECTE DERULATE DE CJRAE TIMIȘ (Partea a doua)

Din 2004, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Timiș organizează o serie de evenimente în cadrul unor proiecte de durată. Le punctăm în următoarele rânduri.

- Proiect de informare în școli cu privire la fenomenul violenței și delincvenței juvenile 'De la violență la delincvență – este un pas!', ediția a V-a.

Este un proiect în curs de derulare (luna noiembrie 2015 - iunie 2016) și are ca scop conștientizarea factorilor și implicațiile pe care le generează comportamentele deviante și găsirea de mijloace și comportamente alternative nonviolente.

Proiectul 'Învăț de la toți și de la..... toate' (ediția a IV-a s-a desfășurat pe perioada 30.10.2015-01.11. 2015 în Buziaș), recent încheiat. 'Pentru că noua generație trebuie să învețe să ia decizii, să se dezvolte autonom sau să utilizeze informația la tot pasul, pentru că societatea viitorului are nevoie de tineri cu inițiativă, încredere în ei înșiși, inițiativa socială, acceptarea diversității culturale, cultura etnografică a zonei, pentru că vrem să ne implicăm în formarea unor atitudini și comportamente potrivite, creșterea încrederii personale, ne-am propus să organizăm un training de 3 zile - adresat unui număr de 15 elevi timișeni -, în care să le oferim posibilitatea dezvoltării unor abilități de viață, intercunoașterii și valorizării tradițiilor culturale', argumentează specialistul.

- Evenimentul 'Un pas spre cetățenia activă' (noiembrie - decembrie 2013, la Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Timiș) și li s-a adresat elevilor din clasele de liceu, urmărind dezvoltarea cetățeniei active în rândul acestora, conștientizarea acestora asupra rolului lor în comunitatea în care trăiesc, a nevoilor comunității și modalităților de implicare în viața comunității.

- Proiectul 'Simpozionul copiilor – Tradiții și obiceiuri în spațiul multicultural al județului Timiș', ediția a II-a (derulat în 06.12.2014.) - proiect care li s-a adresat elevilor din clasele I-IV, pe de o parte pentru a-i obișnui pe aceștia cu astfel de manifestări, evenimente, iar pe de altă parte, pentru că astfel de evenimente adresate acestei categorii de vârstă nu sunt frecvente.

'Deși, lucrările elevilor au presupus manifestare artistică (cântec, joc popular, scenetă, poster), acestea stimulează dezvoltarea creativității elevilor, necesitând în același timp respectarea rigorilor impuse de un astfel de eveniment: încadrarea în timp, încadrarea în temele evenimentului, atingerea obiectivelor evenimentului – acela de a surprinde și prezenta semnificația celor interpretate (colinde, jocuri populare, scenete) în contextul sărbătorilor de iarnă. De asemenea, la eveniment au fost prezenți participanți reprezentând alte etnii – ceea ce ne-a ajutat să subliniem multiculturalitatea existentă în județul nostru. Aceasta a fost pusă însă în evidență și prin diferențele de interpretare a colindelor de la o zonă la alta a județului, precum și prin evidențierea unor obiceiuri diferite cu ocazia acelorași sărbători, în diferite localități ale județului', arată CJRAE.

- Proiectul 'Și eu sunt artist!' (noiembrie-decembrie 2013) le-a oferit elevilor cu cerințe educative speciale (CES) din mediul rural Liebling, județul Timiș, posibilitatea de a-și dezvolta și valorifica potențialul creativ. În acest sens, s-au organizat: ateliere de pictură pe sticlă, ateliere de creație folosind diferite materiale (plasă suport, materiale textile etc). Dată fiind multiculturalitatea prezentă în spațiul timișean, aceste ateliere de creație au constituit un prilej de educație interculturală pentru elevi. Evenimentul le-a permis copiilor să exprime într-o manieră artistică valori, credințe, reprezentarea simbolică a modului în care percep lumea. În același timp, ateliere au fost gândite ca sesiuni de terapie pentru elevi.

Terapia prin artă ajută la eliminarea anxietății, a stresului, la perfecționarea unor deprinderi și abilități, la dezvoltarea unor strategii pentru rezolvarea problemelor, la optimizarea relațiilor interpersonale și la eliberarea sentimentelor negative acumulate.

- Proiectul de prevenire a comportamentelor de risc 'CARAVANA C.J.A.P. – C.J.R.A.E.', ediția a XIII-a (luna mai 2015) derulat în cinci școli din mediul rural al județului Timiș (Școala Gimnazială Variaș, Școala Gimnazială Comloșu Mare, Școala Gimnazială Sânpetru Mare, Școala Gimnazială Igrîș, Școala Gimnazială Peciu

Nou) și a constat în promovarea rolului echipei multidisciplinare (psiholog, psihopedagog, asistent social, logoped) și dezvoltarea unei culturi psihopedagogice; în informarea elevilor asupra consecințelor comportamentelor de risc la nivel fiziologic, psihologic și social și promovarea unor alternative sănătoase de viață.

- Proiectul socio-educativ 'Învăț să dăruiești' (decembrie 2014) și-a propus să cultive inteligența emoțională la elevi, să dezvolte elevilor capacitatea de a identifica emoțiile pe care le trăiesc ei și persoana din fața lor, capacitatea de a observa și de a identifica sentimentele și nevoile celorlalți pentru a dezvolta relații armonioase cu semenii lor, în mod special cu persoanele aflate în dificultate (persoanelor vârstnice/copii cu deficiențe) pentru a readuce zâmbetul și speranța în sufletul acestora.

- Proiectul 'Oameni motivați, organizație excelentă', ediția a III-a, s-a desfășurat în noiembrie 2015. 'S-a dovedit că oamenii motivați transformă organizațiile bune în organizații EXCELENTE! Fie că dorim să motivăm oamenii prin activități ce presupun întărirea legăturilor în cadrul echipei sau prin crearea unor contexte care presupun identificarea de strategii nonrutiniere de rezolvare a situațiilor dificile sau chiar depășirea propriilor limite, evenimentul pe care propus a asigurat atingerea obiectivelor propuse.

- Proiectul 'Dezvoltarea emoțională a preșcolarului cu vârsta de 3-5 ani, respectiv 5-7 ani', având ca obiective: dezvoltarea conceptului de sine, dezvoltarea expresivității emoționale, dezvoltarea autocontrolului emoțional.

- Proiectul 'Dezvoltarea socială a preșcolarului cu vârsta de 3-5 ani, respectiv 5-7 ani', având ca obiective: dezvoltarea abilităților de interacțiune cu adulții, dezvoltarea abilităților de interacțiune pozitivă cu copiii de vârsta apropiată; dezvoltarea capacității de a accepta și respecta diversitatea; dezvoltarea comportamentului prosocial.

- Proiectul 'De la școală la viața profesională spre carieră', derulat în parteneriat cu AJOFM Timiș și inițiat în anul 2003, conform protocolului încheiat între Ministerul Muncii și Solidarității Sociale/Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă

și Ministerul Educației Naționale.

- Proiectul de consiliere a carierei la clasele ciclului primar: 'Știu cine sunt, știu ce vreau să fiu', având ca scop formarea și dezvoltarea la elevii din ciclul primar a abilităților necesare pentru construirea propriei cariere.

- Evenimentul Ziua Internațională a Educației. Diversitatea noastră creativă – educația incluzivă - conferință națională/informare / studiu informativ / bune practici / expoziție / ghid - ediția a IV-a (8 - 9 octombrie 2015). Evenimentul s-a desfășurat la nivel național sub forma unei conferințe pe tema educației incluzive din perspectiva diversității manifestării umane, privind diversitatea contextuală, realitățile școlii și adaptarea ei la nevoile, capacitățile, interesele și dorințele fiecărui copil / elev / tânăr pentru îndeplinirea idealului educațional propus de politicile educaționale românești, actorilor câmpului școlar interesați de această temă precum și factorilor interesați din țară, județ și comunitate (Ministerul Educației Naționale, Inspectoratul Școlar Județean Timiș, Consiliul Județean Timiș, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș, universități din județ și din țară, școli, CȘEI-uri, ONG-uri, organizații cu preocupări în domeniu, părinți, alți factori interesați). Se urmărește, pe de o parte, conștientizarea importanței educației pentru dezvoltarea fiecărui membru al comunității, indiferent de nevoile, competențele, interesele, capacitățile, respectiv dorințele sale, și pe de altă parte, delimitarea informațiilor necesare pentru o bună integrare socio-școlară a fiecărui copil/elev/tânăr, viitor membru activ al comunității. „Din 2004, organizăm 'Târgul Liceelor', al ofertelor educaționale, în care toate școlile din județ își fac cunoscută oferta educațională. Este un proiect de consiliere a carierei al Centrului, dar finanțat tot de CJT”, a menționat prof. Jugariu. Directorul CJRAE Timiș amintește, de asemenea, că toate proiectele pe care Centrul le derulează, pe teme de abandon, de violență, de trafic de ființe umane sau orice problematică o are, o raportează la C.J.Timiș care, întotdeauna, a asigurat finanțarea proiectelor.

Otilia HALUNGA

SÂNMIHAIU ROMÂN ȘI PERIAMUL VOR AVEA POȘTAȘI!

În perioada interbelică, în anul 1936, la Sânmihaiu Român și Periam exista oficiu poștal deservit de un diriginde de poștă și, evident, de un poștaș. Sătenii erau abonați la ziare, poștașul (sau poștărița), cu șaretă sau cu bicicletă, străbătea satul și aducea scrisori și cărți poștale de peste mări și țări sau pensia, mult așteptata pensie. Poștașul era un om important în comunitate.

Și așa a fost și după Revoluție, o bună vreme. Era un serviciu apreciat și căutat. Doar că, prin politici neconforme cu realitatea, Poșta Română a înregistrat în timp pierderi importante care au dus la reduceri semnificative de personal. S-a ajuns ca la finele anului 2012 instituția să înregistreze o pierdere netă de peste 52 milioane lei. La data de 1 ianuarie 2013, Poșta Română avea 32.887 de angajați, iar în anul 2015 avea 24.950 persoane, cu 290 salariați mai puțin decât numărul mediu realizat în anul 2014 (25.240 persoane).

La nivelul județului Timiș, Oficiul Județean de Poștă avea un deficit de peste 30 de persoane, posturile fiind

blocate pentru "reorganizare-restructurare". Un exemplu concret s-a petrecut în localitatea Giarmata Vii, din județul Timiș. Poștașului i s-a desfășurat contractul de muncă. Altul

nu putea fi angajat pentru că în cadrul Oficiului Județean de Poștă Timiș posturile erau blocate. Ca atare, fără poștaș în sat, o dată pe săptămână, căminul cultural din localitate devenea oficiu poștal! Indemnizațiile de șomaj, pensile, facturile la utilități sau alocațiile erau împărțite aici, cu întârzieri și vociferări. Nemulțumira beneficiarilor era, evident, mare!

Situația Poștei Române a început să se redreseze ușor, începând cu anul 2015, trecând pe profit, potrivit bugetului de venituri și cheltuieli publicat în Monitorul Oficial. În acest context, Oficiul Județean de Poștă Timiș face noi angajări. Se caută personal pentru Timișoara, dar și pentru localitățile Sânmihaiu Român și Periam. Conform angajatorului, locurile de muncă sunt extrem de tentante, având în vedere stabilitatea oferită și programul flexibil. Detalii despre depunerea dosarelor de angajare se pot obține la secretariatul Oficiului Județean de Poștă Timiș (Poșta Mare), telefon 0256/491999.

C.T.

Evaluare activitate ISU Timiș și CJSU - 2015

În data de 27.01.2015 a avut loc ședința de evaluare a activității Inspectoratului pentru Situații de Urgență „BANAT” al județului Timiș și a Comitetului Județean pentru Situații de Urgență Timiș pentru anul 2015, în prezența adjunctului inspectorului general, domnul colonel Eugen Vișan, a domnului prefect Mircea Băcală, a subprefectului, domnul Eugen Dogariu, a vicepreședintelui Consiliului Județean Timiș, domnul Călin Ionel Dobra, a șefilor instituțiilor deconcentrate din județul Timiș și a membrilor Comitetului Județean pentru Situații de Urgență Timiș.

Ședința a debutat cu intonarea imnului național al României, după care inspectorul șef al Inspectoratului pentru Situații de Urgență „BANAT” al județului Timiș, domnul locotenent colonel Mihoc Lucian Vasile, a prezentat bilanțul activităților inspectoratului desfășurate în anul 2015. Șeful Centrului Operațional Județean din cadrul Inspectoratului pentru Situații de Urgență „BANAT” al județului Timiș, domnul colonel Cîmpeanu Gheorghe a prezentat bilanțul Comitetului Județean pentru Situații de Urgență Timiș.

Domnul colonel Eugen Vișan, adjunctul inspectorului general, a luat cuvântul și a rostit un scurt discurs, în care a avut doar cuvinte de laudă referitoare la modul în care Inspectoratul pentru Situații de Urgență „BANAT” al județului Timiș a îndeplinit numeroasele misiuni în care a fost implicat în anul care s-a încheiat.

La final, șefii principalelor structuri din cadrul Comitetului Județean pentru Situații de Urgență Timiș au ținut scurte alocuțiuni, în care au ținut să felicite instituția noastră despre modul în care și-a desfășurat activitatea în anul 2015.

Coșurile de fum, statistică și măsuri de prevenire

În această iarnă s-au înregistrat 34 incendii care au avut ca împrejurare determinantă coș de fum necurățat sau neprotejat. 22 dintre acestea s-au extins la acoperiș sau la întreaga clădire, cauzând pagube ce au totalizat 139.350 lei și din păcate a existat un incendiu cu o victimă (în data de 18.12.2015 în incendiu din Timișoara, str. Mareșal C-tin Prezan, proprietarul în vârstă de 78 ani a fost evacuat și predat unei ambulanțe S.A.J. Acesta ulterior a decedat). În 12 situații a fost doar început de incendiu, nu s-au produs pagube, a ars doar funinginea de pe coș.

Localitățile cu cele mai multe incendii cu propagare de la coș de fum sunt: Timișoara 8; Lugoj 3; Bârna 2; Giroc 2; V.V. Delamarina 2; Făget 2; Giarmata 2.

Având în vedere că temperaturile pe timpul nopții au scăzut, ISU Timiș recomandă cetățenilor care utilizează la încălzirea locuințelor sobe, să ia următoarele măsuri specifice de prevenire a incendiilor de locuințe:

- evitarea folosirii diferitelor deșeuri din plastic sau care conțin lacuri pentru a nu se depune reziduri ușor inflamabile pe pereții coșurilor.

- asigurați verificarea, curățarea și repararea, dacă este cazul, a coșurilor de fum de către o persoană specializată;

SALVATOR ÎN TIMPUL LIBER

Pasiunea pentru meseria nobilă de salvator, dar și spiritual civic de care dau dovadă pompierii ori de câte ori au ocazia, l-au făcut pe plutonierul adjutant Ilie Gheorghe, comandant de echipaj și conducător auto d în cadrul Detașamentului I de Pompieri Timișoara, să se afle, vineri seara, în mijlocul unei situații de urgență, chiar dacă nu se afla la serviciu.

În timpul său liber, când se afla împreună cu soția și cei doi copii la un bazin de înot din municipiul Timișoara, plutonierul adjutant Ilie Gheorghe a reușit să redea dreptul la viața unei fetițe care era să se înece. Băiatul subofițerului a observat o fetiță care plutea la suprafața apei, iar imediat un cetățean care se afla în apă a scos-o pe marginea bazinului. Subofițerul, care are și pregătire de paramedic, s-a deplasat imediat lângă fetiță pentru a evalua starea acesteia. Micuța nu respira și nu avea puls, fapt pentru care subofițerul a început manevrele de resuscitare.

După aproximativ 10 minute, a sosit și un medic, client al piscinei, care a continuat manevrele salvatoare de viață până la sosirea echipajului SAJ Timiș. Fetița a fost resuscitată cu succes, ulterior fiind internată la secția de terapie intensivă a spitalului de copii „Prof. dr. Louis Turcanu”. Interesat de starea ei de sănătate, Ilie Gheorghe a mers la spital a doua zi, iar bucuria și emoția și-au făcut apariția când a găsit-o jucându-se în salon. Pentru profesionalismul și modul exemplar în care a acționat, plutonierul adjutant Ilie Gheorghe a fost felicitat de conducerea ISU Timiș, fiind demn de mulțumiri în fața întregului personal al unității.

Campioanele mondiale la ISU Timiș

Cu deosebită mândrie vă informăm că în anul 2015 personalul din Inspectoratul pentru Situații de Urgență „BANAT” al județului Timiș a obținut rezultate bune și foarte bune la concursurile și competițiile organizate pe plan național și internațional după cum urmează:

- în perioada 22-24.04.2015 s-a desfășu-

I.

În perioada 26.06 - 05.07.2015, în Fairfax, Statul Virginia, SUA, s-au desfășurat „Jocurile mondiale ale polițiștilor și pompierilor” la care au participat din cadrul Inspectoratului pentru Situații de Urgență „Banat” al județului Timiș plt.adj.șef Paraschiv Adriana și plt.maj. Soare Daniela, făcând parte din lotul IGSU, obținând urmă-

rat în municipiul Râmnicu Vâlcea, „Cupa A.S.P.R.” Atletism și cros - faza finală, ediția 2015 pe Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, unitatea noastră a fost reprezentată de trei cadre subofițeri femei, obținând următoarele rezultate:

- Plt.maj. Soare Daniela - Atletism - 60 m - locul I
- 800 m - locul I
- Săritura în lungime - locul I

- Plt.adj.șef Paraschiv Adriana - Cros 2000 m - locul III

- la etapa finală a Campionatului de atletism și cros al Ministerului Afacerilor Interne desfășurată în stațiunea Poiana Brașov - județul Brașov în perioada 19-22.05.2015, plt.maj. Soare Daniela a obținut locul II la proba Atletism - 60 m.

La etapa finală a Campionatului de atletism și cros al M.A.I lotul reprezentativ al I.G.S.U. s-a clasat pe locul

- Atletism 100 m - medalia de aur
- Atletism ștafetă 4x100 m - medalia de aur
- Atletism ștafetă 4x400 m - medalia de aur
- Atletism 200 m - medalia de argint
- Atletism 400 m - medalia de argint
- Atletism 800 m - medalia de argint
- Săritura în lungime - medalia de argint

toarele rezultate:

- Plt.adj.șef Paraschiv Adriana:

- Canotaj sală (Rowing Indoor) dublu feminin 1000 m - medalia de aur

- Canotaj sală (Rowing Indoor) individual 2000 m - medalia de argint

- Atletism 800 m - medalia de argint

- Canotaj sală (Rowing Indoor) dublu mixt 1000 m - medalia de bronz

- plt.maj. Soare Daniela:

ZIUA PROTECȚIEI CIVILE

Cu prilejul celei de-a 83-a aniversări a Zilei Protecției Civile, Asociația Sportivă a Pompierilor din România - Sucursala Timiș, a organizat o serie de manifestări cu caracter sportiv. Salvatorii timișeni s-au confruntat la concursul de șah, minifotbal și cel de tenis de masă. Sportivii de la Detașamentul de Pompieri Lugoj s-a casat pe primul loc în întrecerea de minifotbal „Cupa Protecției Civile”, în-

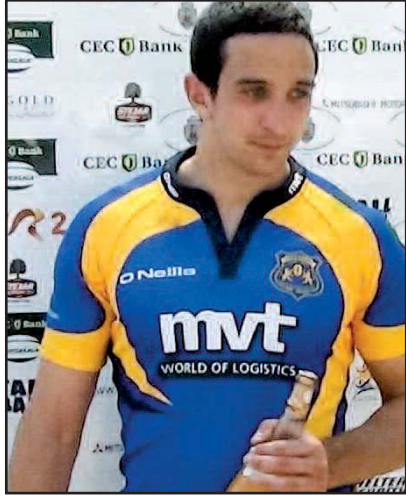
treacănd echipe din Detașamentele I și II Timișoara, Stațiile De Pompieri Buziaș, Deta, Făget și Sănnicolau Mare. Pe podium s-au mai clasat Stația Deta pe locul doi și Stația Sănnicolau Mare pe locul trei. Prim adjunctul ISU Timiș, maior Valentin Colesnic, a oferit cupe și diplome atât câștigătorilor la competiția de minifotbal cât și participanților la concursul de șah și tenis de masă desfășurat cu această ocazie.

Rugby: Timișoara Saracens RCM UVT așteaptă jucători străini

Clubul de rugby Timișoara Saracens RCM UVT așteaptă mai mulți jucători străini care vor întări echipa, acoperind linia întâi, linia a treia și un fundaș, a anunțat Dușan Filipaș, vicepreședintele clubului. Conform acestuia, "Vor veni trei jucători din Tonga, vom avea doi jucători din Africa de Sud și un jucător român. Acoperim și linia întâi, a treia și un fundaș".

În ceea ce privește calendarul pregătirilor, săptămâna viitoare echipa începe testele, după această minivacanță, iar în prima săptămână din martie campioana va pleca la Băile Herculane, pentru un cantonament. "Așteptăm pe la jumătatea lunii martie să înceapă Cupa României, dar nu avem, încă, un calendar final pe acest subiect. Despre despărțiri sonore, aș spune că nu avem, dar vor fi și despărțiri. Am ajuns la un număr consistent de jucători, nu vor fi foarte multe despărțiri, dar vor fi câteva și nu sonore", a adăugat Filipaș.

Întrebat de presă dacă Timișoara Saracens este valoric superioră ediției trecute de campionat, din punct de vedere al acoperirii posturilor, vicepreședintele clubului a precizat că nu, întrucât în această fază, "din cei șase jucători, cinci sunt la 21-22 de ani, de perspectivă, pe care vrem să-i dezvoltăm, să-i naturalizăm". "Ați văzut, Steve (Shennan, n. red.) a debutat la naționala României cu două eseuri, au fost doar două de laudă despre el. Vor mai urma în acest an una-două naturalizări din jucătorii străini pe care i-am dezvoltat și de care am avut grijă în această perioadă", a punctat Filipaș.

Potrivit acestuia, prin aducerea jucătorilor străini aduși la club acum, se gândește schimbul de generații care se va întâmpla în mod natural peste doi ani, datorită vârstei pe care o au unii jucători. "Trebuie să ne gândim deja la schimbul de

generații", a spus Dușan Filipaș.

În altă ordine de idei, vicepreședintele clubului de rugby timișorean mai afirmat că Timișoara a folosit cel mai mic număr de jucători străini, situându-se pe penultimul loc, mai ales cu naturalizarea lui Steve, iar în iunie, urmează alte două naturalizări.

"În prima fază, nu (sunt probleme, n.r.), dar pe termen mediu și lung, pentru România, nu este benefică reducerea numărului de străini, pentru că noi nu avem acea bază de selecție atât de bogată încât jucătorii străini să ia locul jucătorilor români", a explicat Filipaș.

Otilia HALUNGA

Rugby-ul, promovat în școli, ca sport de masă

Asociația Timișoara Saracens Rugby Club Municipal Universitatea de Vest Timișoara, în parteneriat cu Universitatea de Vest Timișoara (UVT), cu Inspectoratul Școlar Județean Timiș și cu sprijinul unui sponsor, au lansat, vineri 12 februarie, un proiect inovativ, prin care valorile rugby-ului

vor fi propuse cu caracter didactic și educațional, prin jocul de rugby tag, la nivelul claselor primare.

"Obiectivul principal al proiectului este de a adresa construirea acea bază a piramidei sportului de masă, de a avea un proiect pe următorii 10 ani, nu doar o primă etapă. Obiectivul secundar este, desigur, selecția tinerelor talente, pentru că încă de la această vârstă, copiii care simt o atracție spre rugby se pot îndrepta spre acest sport, iar noi îi așteptăm cu brațele deschise", a declarat, vineri, Dușan Filipaș, vicepreședinte al clubului de rugby Timișoara Saracens RCM UVT, într-o conferință de presă.

Potrivit acestuia, unele efecte ale proiectului sunt așteptate încă din acest an, cum ar fi creșterea numărului de copii și părinți care vor să urmărească meciurile de rugby, iar alte efecte sunt pe termen mediu și lung, printre ele, cel de a face performanță. "Din acești copii, care acum au 6-10 ani, la 14 ani dorim să facă performanță și să ajungem să avem în echipa de seniori jucători din Timișoara", a afirmat Filipaș.

Aura Danielescu, șefa Inspectoratului Școlar Județean Timiș, consideră că beneficiarii direcți ai acestui proiect sunt copiii din ciclul primar, proiectul-pilot urmând să fie implementat în două școli gimnaziale și două licee din Timișoara. "Sunt unități școlare în care copiii, cadrele didactice și părinții care doresc ca micuții lor să-și petreacă timpul liber într-un mod diferit, vor aprecia proiectul care se va desfășura cu mare succes. La alegerea școlilor, ne-am orientat spre acelea care au un număr mai mare de elevi și de clase, ca să avem posibilitatea de a face selecția copiilor", a spus Aura Danielescu.

Susținătorul al sportului, rectorul UVT, prof. univ. dr. Marilen Pirtea, își dorește un mediu sănătos pentru cei mici, prin multă mișcare organizată, dar și o înobilare a caracterului copiilor, prin sport. "Cred că este un proiect extrem de stabil și de binevenit, care va avea răsunet în Timișoara. Anul acesta este pilot, dar ne dorim și alte ediții în anii viitori, poate și cu alte companii care ni se vor alătura.

Proiectul este important pentru că vizează mișcarea fizică, asocierea cu performanța, echipa de rugby timișoreană reprezentând un nume național și internațional, performanță, dorința celor mici de a fi ca și modelele lor.

Dincolo de aspectele care se văd, sportul modelează anumite trăsături de caracter, formează personalitatea copiilor - ambiție, dorință, spirit de echipă, capacitatea de muncă, dorința de performanță, dorința de implicare, fair-play, altruism, contribuind la creșterea frumoasă, armonioasă și normală a copiilor", a detaliat Marilen Pirtea.

Otilia HALUNGA, corespondent AGERPRES

Handbaliștii de la Poli, cu un pas în play-off

CH CSU Politehnica Timișoara pare să-și fi asigurat prezența în play-off-ul primei divizii de handbal masculin, după victoria raportată pe propriul teren în fața

sportivilor de la H.C. Vaslui. Timișorenii veneau după un succes în deplasarea de la Focșani și aveau neapărată nevoie de o nouă victorie, pentru a-și atinge obiectivul. Aceasta a venit, până la urmă, chiar dacă moldovenii au început mai bine partida, conducând, în minutul 10, cu trei goluri diferență: 7-4. Alb-violetii au întors, însă, rezultatul și au condus ei la pauză cu trei goluri diferență, 17-12. Cel mai prolific marcator al timișorenilor, care s-au impus în final cu scorul de 35-28, a fost Timofte, autor a nouă goluri.

Sâmbătă, 20 februarie, handbaliștii Politehniciei Timișoara, favoriți pe terenul codașei nou-promovate CSU Danubius Galați, s-au desprins clar după pauză, 29-21 (13-12), obținând în acest fel procentajul maxim de puncte în 2016, cu un punctaj egal cu Steaua și Turda: 38 de puncte.

A. BORBELY

Lupte: O SALBĂ DE MEDALII

Între 30-31 ianuarie s-a desfășurat la Craiova Campionatul Național individual de lupte. Din județul Timiș au participat patru cluburi care au adus acasă numeroase medalii. Robert Papp, antrenor și luptător la secția de lupte greco-romane de la CSM Lugoj, a devenit pentru a zecea oară consecutiv campion la categoria de 98 de kg. La lupte libere, CSM-ul a câștigat medalia de aur prin Ivan Guidea, campion la categoria 61 de kg. Aur a cucerit și CSM Timișoara prin Simona Pricob la 55 de kg și Estera Dobre, la 53 de kg, sportive care își doresc calificarea la Jocurile Olimpice de la Rio de Janeiro din vara lui 2016.

Cluburile din județul Timiș au câștigat la Craiova și șase medalii de argint. La lupte greco-romane, Ilie Cojocari de la Heracle Timișoara a luat argintul la 75 de kg, argint au câștigat Cristian Țepeneag de la CSM Lugoj, la lupte libere, 125 de kg și Marin Filip de la CSM Timișoara la 61 de kg. Au luat argintul la lupte feminine Lidia Dobre, de la Voința Jimbolia, la 48 de kg, Laura Gavriluc de la CSM Timișoara, la 55 de kg, și Tabita Dobre, de la Voința Jimbolia, la 53 de kg.

Medaliile de bronz au fost câștigate de David Dobre de la Voința Jimbolia, la 65 de kg, Esmeralda Catargiu de la CSS Jimbolia, la 69 de kg, și Andreea Anastase, de la CSM Timișoara, la 75 de kg. Câte un meritoriu loc 5 au luat Kristian Szabo de la Heracle Timișoara, la lupte

libere, 75 de kg și Timea Iozsa de la C.S.Ș. Jimbolia, la feminin, 58 de kg. C.S.M. Lugoj, în clasamentul neoficial de medalii, a luat locul III la lupte libere, cu 5 medalii, după Universitatea Craiova și C.S.T. Steaua. C.S.M. Timișoara a fost pe primul loc la lupte feminine, cu 9 medalii, urmată de Steaua și Sfântu Gheorghe.

Președintele Asociației Județene de Lupte Timiș și director al CSM Lugoj, dl. Gheorghe Bologna (foto), consilier județean, apreciază felul în care luptătorii timișeni s-au prezentat la naționale:

„Niciodată Timișul n-a obținut la Campionatul Național individual de seniori un număr atât de mare de medalii. Față de anul 2015, numărul medalieiilor obținute este de 16, cu tot cu cele pe echipe. Este nesperat de bine, iar în 2017 sperăm să obținem aceleași performanțe, dacă nu chiar mai mari. Sunt convins că autoritățile locale, ca și cele județene, vor susține, în continuare, acest frumos sport olimpic”, consideră președintele Gheorghe Bologna.

TODOR C.

Adunarea Generală a Cooperării Regionale Dunăre-Criș-Mureș-Tisa

În data de 9 februarie 2016 a avut loc la Timișoara Adunarea Generală a Cooperării Regionale DKMT. Ordinea de zi a ședinței a cuprins prezentarea unui proiect de mare anvergură încheiat recent, implementat de către Agenția de Dezvoltare Euroregională DKMT, prezentarea strategiei de transport a Euroregiunii, prezentarea activității Asociației de Tineret din Euroregiunea DKMT precum și o propunere lansată de județul Timiș privind colaborarea pentru promovarea destinațiilor turistice din Euroregiunea DKMT în rândul tinerilor.

De la stânga la dreapta, Dan Constantin, consul general - Vârșeț, Florian Zanfir, vicepreședinte C. J. Timiș, Ion Fodoreanu, consul general - Seghedin

Proiectul intitulat "Across the Tisa" (HUSRB/1203/111/026), cu un buget în valoare de 1,6 mil euro a avut ca obiectiv general crearea condițiilor infrastructurale necesare trecerii frontierei pe apă, pe Tisa, atât pe partea maghiară cât și pe partea sârbă. În cadrul proiectului s-au realizat investiții legate de punctele de trecere ale frontierei pentru persoane și pentru marfă, s-au dezvoltat și s-au extins porturile actuale, s-au achiziționat vase pentru sprijinirea activității poliției de frontieră. La Szeged s-a decolmat bazinul portuar, achiziționându-se și un utilaj special pentru acest scop, s-a reabilitat vechea clădire a portului pentru asigurarea serviciilor legate de transportul de marfă, iar pentru efectuarea controlului poliției de frontieră și de vamă în cazul transportului de persoane s-a construit un stabiliment pe apă în zona centrului orașului. În vederea facilitării comunicației în procesul de trecere al frontierei, reprezentanții poliției de frontieră care își desfășoară activitatea pe partea sârbă au participat la cursuri de limbă maghiară, iar cei de pe partea maghiară la cursuri de limbă sârbă. În vederea bunei desfășurări ale activităților au avut loc mai multe întâlniri între autoritățile maghiare și sârbe, atât la nivelul polițiilor de frontieră și al autorităților vamale cât și la nivel ministerial.

În cadrul proiectului a fost elaborată și o strategie privind dezvoltarea integrată a transportului în euroregiune, precum și un material turistic, un traseu tematic pe apă, prezentat în cadrul unei broșuri tipărită în 25.000 de exemplare, tradusă în 5 limbi.

Apreciind rezultatele proiectului, Branislav Bugarski,

Kakas Béla, președintele Autogovernării Județului Csongrád Florian Zanfir, vicepreședintele Consiliului Județan Timiș

secretarul Secretariatului pentru Cooperare Interregională și Autogovernare Locală din cadrul Guvernului Provinciei Autonome Voivodina a apreciat că prin acest proiect s-a introdus o nouă dimensiune în ceea ce privește cooperarea în cadrul Euroregiunii și a precizat că următorul pas va fi implementarea aceluiași principii și în colaborarea cu partea română, în ceea ce privește râul Bega. Vicepreședintele Consiliului Județan Timiș, Florian Zanfir a confirmat cele spuse de reprezentantul Voivodinei, subliniind importanța proiectului privind reabilitarea canalului Bega și exploatarea lui în scopuri turistice, și pentru Județul Timiș.

PROMOVAREA DESTINAȚIILOR TURISTICE

Propunerea Județului Timiș de colaborare pentru promovarea destinațiilor turistice din Euroregiunea DKMT în

rândul tinerilor a fost prezentată de către doamna Adela Popa, Șef Serviciu Cultură, Învățământ și Sport. Consiliul Județan Timiș a lansat o propunere de colaborare partenerilor săi din Euroregiune, județelor, dar și orașelor membre, Szeged și Subotica, care are ca scop facilitarea cunoașterii reciproce a valorilor culturale în DKMT, de la evenimentele culturale, la monumentele naturale și istorice, și nu în ultimul rând la cunoașterea oamenilor, a locuitorilor de cealaltă parte a graniței. Totodată ar fi și un prilej pentru popularizarea destinațiilor turistice ale Euroregiunii chiar în rândul locuitorilor, începând de la o vârstă fragedă.

În cadrul unor proiecte de promovare turistică a Euroregiunii, care au fost coordonate/ realizate prin Agenția de Dezvoltare Euroregională a DKMT (cu contribuția consiliilor județene și a guvernului din Voivodina), au fost create mai multe trasee turistice tematice grupate în jurul patrimoniului cultural al Euroregiunii DKMT. O modalitate de a promova acestea, respectiv valorile culturale ale Euroregiunii ar fi prezentarea lor tinerilor, elevilor din această regiune, prin organizarea unor excursii de studiu cu participanți din cele trei țări. Consiliul Județan Timiș ar găzdui tinerii din Voivodina și Ungaria, urmând ca elevii români să beneficieze la rândul lor de găzduire și de un program organizat în celelalte două țări.

STRATEGIA DE TRANSPORT A EUROREGIUNII

În cadrul proiectului "Across the Tisa", finanțat prin Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria-Serbia 2007-2013, a fost elaborată o strategie privind dezvoltarea sectorului de transport în Euroregiunea DKMT cu scopul de a structura într-un sistem coerent, armonizat și integrat obiectivele de dezvoltare în domeniul transporturilor pe teritoriul Euroregiunii.

Strategia oferă o largă analiză socio-economică cu accent pe domeniul transportului. Potrivit acestei analize Euroregiunea dispune de un potențial foarte bun, se observă un proces economic ascendent, o revenire după criza economică din anii precedenți. În dezvoltarea transportului un rol important are agricultura, ca principala ramură economică din Euroregiune, se subliniază importanța îmbunătățirii conexiunilor dintre marile orașe, ca centre economice, și zonele rurale mai izolate, conectarea la coridoarele europene, și, nu în ultimul rând, turismul care tinde să devină o ramură din ce în ce mai importantă în ceea ce privește dezvoltarea Euroregiunii.

În acest sens au fost apreciate, de către expertul care a prezentat strategia, colaborările prin care s-au realizat proiectele implementate în domeniul turismului, crearea traseelor turistice tematice, atracțiile turistice reprezentând puncte tari din punctul de vedere al dezvoltării transportului. Euroregiunea trebuie să fie accesibilă ca destinație turistică. Transportul trebuie să satisfacă această necesitate atât în ceea ce privește turismul internațional, cât și în ceea ce privește turismul intern, local/regional. Strategia evidențiază importanța dezvoltării ciclaturismului, crearea rețelelor de piste pentru biciclete în zonele periurbane, care să aibă și conexiuni regionale. Acesta este foarte important pentru viitor atât din punctul de vedere al turismului activ cât și al mobilității forței de muncă.

Analiza SWOT atrage atenția asupra unor oportunități socio-economice generale, cum ar fi: compoziția etnică eterogenă care reprezintă o un potențial semnificativ pentru cooperare cu efecte pozitive asupra turismului regional; potențialul logistic oferit de așezarea geografică, ca poartă sud-est europeană, la intersecția unor coridoare TEN-T; o producție industrială în creștere, după criză, care aduce noi progrese în regiune – în acest sens județul Timiș ar putea avea un efect catalizator asupra județelor vecine; o dezvoltare sustenabilă oferă noi oportunități pentru zona rurală, unde există și un potențial pentru utilizarea energiei regenerabile (geotermală, biomasă, solară); integrarea Serbiei în Uniunea Europeană; Dunărea, Tisa, Crișul, Mureșul – importante coridoare ecologice europene, având în vedere că există o solicitare crescândă pentru turismul activ și ecologic, care include și colaborarea transfrontalieră; orașele mari, catalizatoare ale dezvoltării (Arad, Subotica, Szeged, Timișoara), sunt interconectate.

În ceea ce privește evaluarea sistemului de transport din Euroregiune, ca puncte tari - la nivelul traficului internațional, de lungă distanță - sunt menționate: coridoarele rutiere internaționale, legăturile dintre DKMT și rețeaua de drumuri europene, legăturile feroviare la coridoarele de tranzit internațional (Budapesta, Belgrad, București); mai multe porturi operaționale pe Dunăre, Tisa și Sava; două aeroporturi internaționale și alte aeroporturi dezvoltabile;

numărul în creștere al centrelor logistice și de servicii. Pe de altă parte, ca puncte slabe la acest capitol, sunt menționate timpii relativ lungi de trecere a frontierei, precum și numărul redus al punctelor de trecere; lipsa finanțării pentru întreținerea drumurilor și a căilor ferate, cu excepția principalelor coridoare; lipsa unor legături în rețeaua de drumuri internaționale între România și Serbia, precum și în rețeaua de căi ferate internaționale; utilizarea redusă a transportului pe apă.

La nivelul traficului regional și local, deși există drumuri expres sau autostrăzi care leagă orașele mari ale Euroregiunii, și există inițiative de dezvoltare a rețelei de drumuri și de căi ferate, s-au deschis și noi puncte de trecere ale frontierei care deservește traficul regional și local, totuși mai există verigi lipsă în legăturile rutiere și de cale ferată care limitează mobilitatea interregională. Infrastructura de transport ale rețelei de drumuri și căi ferate regionale este deteriorată, lipsesc mijloacele financiare pentru întreținerea ei. Lipsesc și serviciile de transport public comun, iar rețeaua de piste de biciclete (pentru scopuri turistice și de mobilitate a forței de lucru) este limitată comparativ cu cererea existentă.

Ca oportunități ale sistemului de transport în DKMT sunt menționate: coridoarele internaționale care traversează Euroregiunea, care asigură conexiuni de lungă distanță și un potențial logistic, căile pe apă (Dunărea, Tisa, Sava) care traversează regiunea, etc.

Focustată pe viziunea unei euroregiuni multiculturale cu o economie prosperă, strategia de transport a Euroregiunii formulează trei obiective specifice de dezvoltare pentru care propune măsuri de intervenție la nivel local, regional și la nivelul Uniunii Europene.

Pentru îmbunătățirea accesibilității și dezvoltării transportului la centrele funcționale și în zonele lor de influență strategia propune: dezvoltarea rețelei de drumuri locale, micro-regionale; îmbunătățirea nivelului serviciilor la punctele de trecere ale frontierei din cadrul Euroregiunii DKMT; îmbunătățirea serviciilor de transport public în jurul centrelor DKMT, servicii de transport suburban către cele mai aglomerate destinații; dezvoltarea traseelor de biciclete

Delegația Guvernului Provinciei Autonome Voivodina condusă de Branislav Bugarski (Secretarul Provincial pentru Cooperare Interregională și Autogovernare Locală)

pentru navetă la centrele economice și îmbunătățirea accesului la destinațiile turistice cu bicicleta (și pe cale rutieră sau cu transportul public acolo unde este cazul); stimularea utilizării căilor navigabile (râuri și canale) în scopuri recreative prin impunerea protecției mediului și îmbunătățirea serviciilor atractive care favorizează turismul.

În vederea îmbunătățirii legăturilor de transport dintre cele mai importante centre economice ale regiunii în scopul de a utiliza pe deplin potențialul de piață și de cooperare economică se propune: rețea de drumuri principale de bună calitate și de mare capacitate, un acces mai bun la coridoarele europene, îmbunătățirea transportului public între centrele și zonele economice, servicii logistice îmbunătățite pentru tranzitul și transportul mărfurilor/dezvoltarea serviciilor logistice în regiune.

Pentru asigurarea unor legături mai eficiente către economia UE prin dezvoltarea infrastructurii de transport și servicii se propun ca măsuri: îmbunătățirea conexiunilor la coridoarele rutiere internaționale care traversează sau sunt aproape de Euroregiunea DKMT, eliminarea efectelor negative ale traficului de tranzit, completarea rutelor de ciclism EuroVelo pentru a conecta regiunea frontieră a DKMT de rețeaua internațională de ciclaturism, dezvoltarea conexiunilor la coridoarele feroviare internaționale de lungă distanță pentru îmbunătățirea transportului de pasageri și mărfuri între nodurile internaționale, dezvoltarea porturilor IWW și a căilor navigabile, dezvoltări coordonate în domeniul aeronautilor. Materialul complet al strategiei este disponibil la biroul Agenției de Dezvoltare Euroregională DKMT, în limba engleză.

FENYVESI Éva
Foto: Cornel TODOR